Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 113 (7854). ● 15 июнь, 1982 йил ◆ СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

СССР нинг 60 ЙИЛЛИГИГА 60 ЗАРБДОР ҲАФТА!

32-ҲАФТАЛИК

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИГА БАҒИШЛАНАДИ

20 июнь — маҳаллий Советларга сайловлар муносабати билан эл ўзининг энг яхши ўғил ва қизларини депутатликка номзодликка кўрсатди. Шу кунларда колхоз ва совхозлар, саноат корхоналари, қурилиш ва бошқа жамоат ташкилотлари, муассасаларда маҳаллий Советларга депутатликка номзод қилиб рўйхатга олинганлар билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Сайловчилар депутатларнинг таржимаи ҳоллари билан қизиқмоқдалар, ишлаб чиқариш фаолиятлари, жамоат ишлари билан яқиндан танишмоқдалар. Сайловчилар халқнинг турмуш фаровонлигини яхшилаш, Ватан қудратини ошириш ҳақида наказлар бермоқдалар. Учрашувларда, ишчи, колхозчи, инженер-техник ходимлар, турли касб эгалари конституцион эркинликлар учун партия ва ҳукуматимиздан беҳад миннатдор эканликларини билдиришяпти. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қиляптилар.

СССР 60 йиллиги шарафига халқ депутатлари Советларига бағишланган навбатдаги 32-ҳафталик ана шундай кунларга, маҳаллий Советларга сайловларга тайёргарлик авжи қизиган бир паллага тўғри келди.

КПСС XXVI съезди халқ депутатлари Советлари фаолиятини бундан буён ҳам ҳар томонлама яхшилаб бориш, коммунистик қурилишда уларнинг ролини янада оширишнинг кенг программасини ишлаб чиқди.

Съезддан кейин кўп вақт ўтмасданоқ КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг «Халқ депутатлари Советларининг хўжалик қурилишдаги ролини янада ошириш тўғрисида» қабул қилган қарори Советлар тўғрисида партия ғамхўрлигининг ёрқин ифодаси бўлди.

Областимиз меҳнаткашлари олдида турган катта хўжалик вазифаларини ҳал этишда халқ депутатлари область, район, шаҳар депутатлари муҳим роль ўйнамоқдалар. Улар ҳуқуқ ва имкониятларидан фойдаланиб, ўз территорияларида хўжалик ва социал-маданий қурилишга янада конкретроқ ва таъсирчанроқ раҳбарлик қилиб келмоқдалар, корхоналар ва ташкилотларнинг давлат планларини бажариш соҳасидаги ишини яхшироқ мувофиқлаштирмоқдалар. Халқ депутатлари Советларининг иш формалари ва методлари бойимоқда, уларнинг омма билан алоқаси мустаҳкамланмоқда. Халқ депутатлари Советларининг сўнгги чақириқ давридаги фаолияти буни яққол кўрсатиб турибди. Оҳангарон райони Совети қишлоқ, посёлка Советларига раҳбарликни яхшилаш бўйича илғор тажрибаларга эга. Янгийўл шаҳар Совети доимий комиссияларнинг ишини координациялаш бўйича диққатга сазовор ишлар қилмоқда. Ангренда эса ишлаб чиқаришга раҳбарликни такомиллаштириш борасида жуда яхши тадбирлар тузилиб, изчил амалга оширилаётир. Чирчиқ шаҳар Советида депутатларнинг ишлаб чиқаришдаги ва жамоат ишларидаги активлигини ошириш бўйича намунали ишлар қилинди. Бундай мисолларни бошқа район ва шаҳар Советлари фаолиятидан ҳам кўплаб келтириш мумкин.

ЧОРВАДОР БУРЧИ

ДОНОЛАР агар сен узоқни кўзламоқчи, фақат бахтдан, яхшиликдан сўзламоқчи бўлсанг, белгилаб қўйган режаларингни зиёдаси билан амалга оширишни истасанг ҳар кун, ҳар соат ўзингга-ўзинг ҳисоб бериб тур, қилаётган ишинг, эришаётган ютуқларингга танқидий кўз билан қара, дейдилар.

Бу гаплар ҳар бир касб эгасига, қишлоқ хўжалигимизнинг марду-майдонлари ва бу тармоқнинг зарбдор кучлари бўлган чорвадорларимизга ҳам тааллуқлидир. Мана, қутлуғ ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили ярми ҳам якунланай деб қолди. Азамат чорвадорларимиз КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ўзлари белгилаб чиққан тадбирларни бажариш соҳасида катта-катта ишларни амалга оширмоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида ўтган 1981 йилнинг шу вақтидагига нисбатан гўшт, сут, тухум етиштириш анча кўпаяди. Бу соҳада, айниқса, Калинин ва Тошкент районлари эришаётган ютуқлар салмоқли бўлди.

Илғор колхоз ва совхозлар чорва моллари туёғини кўпайтириш, маҳсулдорлигини оширишга муваффақ бўлдилар. Бундай ютуқларга область ва район партия ташкилотлари, совет, қишлоқ хўжалик органлари томонидан олиб борилаётган катта ташкилотчилик ишлари, чорвадорлар, мутахассислар, ферма ходимларининг қаҳрамонона меҳнатлари туфайли эришилмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси тасдиқланди. Пленумнинг тарихий қарори ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришда чорвадорларимизнинг роли бекиёсдир.

Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашни бошлаб юбордилар. Партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари меҳнаткашларнинг куч-ғайратини зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этмоқдалар. Жуда кўп хўжаликлар гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича белгиланган режаларни муваффақиятли амалга оширмоқдалар.

Ўтган давр ичида қилинган ишлар, эришилган натижаларни ҳозирги юксак талаблар нуқтаи назаридан таҳлил этадиган бўлсак, ҳали областимиз чорвачилигида қатор имкониятлар ва резервлар борлиги, бу резервларни тўла ишга тушириш учун астойдил меҳнат қилиш лозимлиги маълум бўлади.

Текширишлар шуни кўрсатдики, бир қатор районларда хусусан, Паркент районида белгиланган тадбирлар яхши бажарилмаяпти.

Бу гаплар Ўрта Чирчиқ райони чорвадорларига ҳам тааллуқлидир. Бу райондаги 6 та хўжаликда ўтган йилга нисбатан сут етиштириш камайтириб юборилган. Ким Пен Хва номли, «Северний маяк» ва «Ленин йўли» колхозларидаги аҳвол бунга мисол бўла олади. Бу хўжаликларда чорванинг асосий озуқаси бўлган беда ўрими кечиктириб юборилганлиги ва бу иш сифатсиз ўтказилганлиги айниқса, ачинарлидир. «Северний маяк» колхозида 130 гектар бедазор қаровсиз қолган. Ваҳоланки, беданинг кейинги ўримлари ҳосили баракаси — биринчи ўримнинг ўз вақтида ва сифатли ўтказилишига боғлиқ эди. Бу хўжаликда гўштга топширилган қорамолларнинг тирик вазни ўтган йилдагига нисбатан камайиб кетган.

Чиноз районидаги «Чиноз» совхоз-техникуми, Янгийўл районидаги Ленин номли, Коммунистик районидаги «Ўзбекистон», Оққўрғон районидаги Куйбишев номли ва «Партия XXII съезди», колхозлари, Пискент районидаги 1-«Пискент» совхози, Охунбобоев номли колхозларда ҳам чорвачиликни ривожлантириш соҳасида қилинаётган ишлар савиясини кескин кўтариш керак.

Қўйчилик резервларидан ҳамма ерда ҳам тўла фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Бўстонлиқ районида қўзи олиш ўтган йилга нисбатан камайиб кетди. Бу районда 6 йилда сигирлар сони атиги 4 процент ўсди, холос.

Кейинги йилларда областимизда паррандачиликни саноат асосида ривожлантиришга катта эътибор берилди. Янги-янги паррандачилик комплекслари ва қувватлари қурилиб, ишга туширилди. Кўрилган тадбирларнинг самараси тез кўзга ташланмоқда. Бу ўринда Ўрта Чирчиқ районидаги «КПСС XXVI съезди» паррандачилик фабрикасида қилинган ишлар диққатга сазовордир. Бу хўжалик қисқа вақт ичида қолоқликдан илғорликка чиқиб олди.

Лекин паррандачилик соҳасида ҳам ҳали талайгина резервлар бой берилмоқда. Янгийўл районидаги бройлер паррандачилик фабрикаси ва Калинин районидаги «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикасида ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаяпти.

Калинин ва Оржоникидзе районларида йирик-йирик паррандачилик фабрикалари мавжуд. Шунингдек, бу районларда матлубот жамияти йўли билан ҳам паррандачилик комплекслари қуришга катта эътибор беriляпти. Афсуски, уларнинг бу илғор иш тажрибалари областнинг бошқа районларида кенг оммалашмаяпти.

Бу йил зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун ҳар бир район, колхоз, совхоз, фермаларда ишни пухта ташкил этиш, барча имкониятларни сафарбар этиш лозим. Ёрдамчи хўжалиги бўлмаган биронта корхона ва ташкилот қолмаслиги керак. Айни пайтда уларга ишни жонлантириб юборишда, кутилган самарага эришишлари учун амалий ёрдам беришни ҳам унутмайлик. Сурхондарёликлар ташаббуси асосида колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида ёрдамчи хўжалик — кичик фермалар ташкил этишни яқин вақт ичида тугаллаш ғоят муҳим вазифадир.

Ҳар бир районда, колхоз ва совхозда аҳолидан уларнинг эҳтиёжидан ортиқча чорва маҳсулотларини харид қилиб олишни яхши йўлга қўйиш лозим. Бу соҳада тўпланган тажрибаларни бойитиш керак. Бироқ айрим районлар сут харид қилиб олишда ўтган йилдагига қараганда анча орқада қолаётганликларини ҳам айтиб ўтмасдан бўлмайди. Қишлоқ Советлари, тайёрловчи ходимлар ўз ишларини пухта ташкил этишлари лозим. Фермалардаги коммунистларнинг авангардлик ролини оширайлик.

Шуни унутмаслик керакки, гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бекаму-кўст бажарилиши, чорвачиликнинг жадал юксалиши кўп жиҳатдан хўжалик раҳбарининг бу соҳага муносабатига, меҳрига ва иштиёқига боғлиқдир. Хўжалик раҳбари — фермалардаги аҳвол, ишнинг ташкил этилиши билан доимо шуғулланиши, эришилаётган натижаларни диққат билан кузатиб, таҳлил қилиши, чорвадорларга яхши маданий-маиший шароит яратиб берилишини таъмин этиши, илғорларни рағбатлантириб, йўл қўйилаётган камчиликларни тугатишда жонбозлик кўрсатиши ғоят муҳим ва ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Районлар, колхоз ва совхозларда чорвачилик ишлари бўйича тузилган штаблар, комиссиялар ишини активлаштириш талаб этилади. Уларнинг составига малакали, ишнинг кўзини биладиган мутахассислар кирсин.

Чорвачилик касби — истиқболли, шарафли касб. Бу касбни ардоқлаб, эл маъмурчилиги йўлида ҳалол хизмат қилиш учун бор тажриба ва маҳоратимизни ишга солайлик.

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Ленин номли колхознинг коммунист ўртоқ Т. Эргашев бошлиқ бригадаси деҳқонлари 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Суратда: (чапдан) бригадир Т. Эргашев ва тракторчи Т. Туябеков ўртоқлар навбатдаги ишлар ҳақида маслаҳатлашмоқдалар.

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИ ТАВСИЯЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ДОЛЗАРБ КУНЛАР

ЕРЛАРИМИЗ асосан қир жойлардан иборат. Сариқ тупроқли ерлар. Экинни суғориш, ғўза қатор ораларига ишлов бериш деҳқонларимиздан алоҳида маҳорат талаб этади. Шуни мамнуният билан айтиш керакки, азамат меҳнаткашларимиз бу вазифани муваффақиятли уддалаб келмоқдалар.

Бу йил 1060 гектар ерга чигит экдик. Ҳозирги пайтда ҳар гектар ерда ўртача 120 минг тупдан кўчатимиз бор.

Область пахтакорлар Совети тавсиялари асосида ғўза парваришини кучайтиришга қаратилган тадбирлар комплексини ишлаб чиққанмиз. Бу тадбирларда маҳаллий ва минерал ўғитлардан фойдаланиш самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилган.

Шу кунларда ғўзани суғориш айрим бригадаларда шарбат усулида амалга оширилмоқда. Ҳар бир картадаги экиннинг ривожланиш ҳолатига қараб бу йил минерал ўғитлар билан экинни озиқлантиришни барвақт тугаллаш режаларини белгилаб қўйдик.

Юбилей йилида зиммамизга юксак мажбурият олганмиз. Бу мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши айни кунларда далаларда ишнинг ташкил этилишига боғлиқ. Резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланишга ҳаракат қилмоқдамиз. Резервлар эса йўқ эмас. Ўтган йили хўжаликда гектаридан 35 центнердан хирмон кўтарилди. Айрим бригадаларда эса ҳосилдорлик 31—32 центнерни ташкил этган эди. Ваҳоланки, илғор бригадаларимизда гектаридан 45—50 центнердан хирмон кўтарилган. Яқинда кўчатлар бутлаб олиниб, акт билан бригадаларга, механизатор — звено бошлиқларига топширилгач, биз, мутахассислар тажрибакорлар билан кенгаш ўтказдик. Нега ҳосилдорликда хилма-хилликка йўл қўйилмоқда? Нега шароит бир хил бўла туриб, айрим бригадалар кам ҳосил олмоқдалар?!

Гап айланиб келиб, деҳқончилик маданиятини кескин юксалтиришга тақалди. Белгиланган тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш зарурлиги уқтирилди.

Бу йил сув танқис бўлмоқда. Шунинг учун ҳам сувчиларнинг масъулиятини ошириш ва уларнинг меҳнатига рағбатлантирилган ҳақ тўлаш масаласи кўриб чиқилиб, амалий тадбирлар белгиланди.

Устоз сувчилар ёшларга мураббийлик қилмоқдалар. Улар далама-дала юрадилар. Суғоришнинг сифатини текширадилар. Айниқса, тунги суғоришга катта аҳамият берилмоқда. Ғўза тунда суғорилса, биринчидан, сув иқтисод қилинади, иккинчидан, экин қониб сув ичади. Мураббий сувчилар бу масалага катта эътибор бераётирлар.

Колхозимизнинг Х. Тўраxўжаев, О. Умаров, Р. Убайдуллаева ва У. Аъзамхонов ўртоқлар бошлиқ бригадалари ўзаро мусобақада пешқадамлик қилиб, бошқаларга намуна бўлаётирлар. Улар областимизнинг бир группа илғор пахтакорлари ташаббусига қўшилиб, ҳар гектаридан 45—50 центнердан пахта етиштиришга сўз беришган. Ҳозир бу илғор бригадаларда ғўзага иккинчи ишлов бериш кучайтирилди. Биринчи ишлов пайтида ҳар гектарига 150 килограммдан азотли ўғит солинди. Иккинчи ишлов бериш даврида эса яна 150 килограммдан азот ва 150 килограммдан аммофос билан экин озиқлантирилади.

Механизаторлар ўртасида ҳам мусобақа кучайтирилган. Улар культивация олдидан ишчи органларини яхшилаб созлайдилар. Бирон туп ҳам ғўзанинг шикастланишига йўл қўймаслик чоралари кўрилмоқда. А. Жўраев, Х. Субонов, А. Оқбоев, К. Ражабов, А. Абдалиев, М. Хатамов сингари механизаторларимиз кунига 8—9 гектар майдондаги ғўзаларни культивациядан чиқариб озиқлантирмоқдалар.

Сифатли ишлов берилган майдонларга сув қўйиш группа усулида олиб борилаётир. Ҳозирги кунда 32 группага 118 сувчи уюшган. Ҳар бир группага тажрибали деҳқонлар раҳбарлик қилмоқдалар. Улар суғоришнинг сифати учунгина жавоб бериб қолмай, балки сувчиларга қандай маданий-маиший шароитлар яратиб берилаётганлиги билан ҳам қизиқадилар. Уларнинг истаклари, мулоҳазаларини колхоз правлениесига етказадилар. Ишнинг бу тартибда ташкил этилиши меҳнат унумдорлигини оширишга ёрдам бераётир.

Долзарб кунларнинг ҳар соати, ҳар онини ғанимат билиб меҳнат қилаётган деҳқонларимиз бу йил гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Н. МАДАМИНОВ,
Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози раиси.

ШОНАНИ ГУЛГА, ГУЛНИ КЎСАККА

БРИГАДИР бош сувчи билан хайрлашиб, қўшни пайкалга ўтди. Мана, 20 гектарлик картада бригаданинг Б. Зиёева, М. Йўлдошева, Г. Алимова, Р. Янгибоева каби хотин-қизлари ғўзани бегона ўтлардан тозаламоқдалар. Нариги пайкалда эса механизатор Қ. Бекмирзаев қатор ораларига сифатли ишлов беряпти. Дала шийпони орқасидаги майдонда Абдуазим аканинг шогирдлари Ўктам Боймуродов, Уразали Тўлиев ва ўғли Абдураимлар ғўзаларни оби-ҳаётга қондиришяпти. Хуллас, бригаданинг 97 гектарлик пахта майдонида меҳнат авжида.

Бекобод районидаги А. Навоий номли колхознинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Қ. Жўраев раҳбарлик қилаётган бригадаси коллективи ўтган хўжалик йилида 35 центнердан уруғлик хомашё етказиб берган эди. Бу йил эса уларнинг шиори гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштиришдир. Шу кунларда бу аҳил коллектив ана шу эзгу мақсад йўлида тер тўкмоқда.

Бригаданинг барча майдонида ям-яшил квадратлар ҳосил қилинди. Гектарлар тўлиқ. Иккинчи, айрим майдонларда учинчи культивация қизғин давом эттириляпти. Коллективнинг фикри-зикри ғўзаларни область пахтакорлар советининг қимматли тавсия ва кўрсатмалари асосида парваришлашга, ҳосил тугунчаларини кўпайтиришга, уларни тезроқ гул ва кўсакларга айлантиришга қаратилган.

— Асосий эътиборни ҳар бир картада мўл ҳосил тўплаш, пахтанинг сифатини ошириб, таннархини арзонлаштиришга қаратмоқдамиз,— дейди бригада бошлиғи.— Натижада ғўзаларимиз соғлом ва бақувват бўлиб ўсяпти.

Ҳ. ОТАҚУЛОВ.

ОБЛАСТЬ ЧОРВАДОРЛАР СОВЕТИНИНГ КЕНГАШИ

СЎНГГИ йилларда олиб борилган кузатишлар шуни кўрсатмоқдаки, май-июль ойларига келиб сигирларнинг маҳсулдорлиги энг юқори даражага кўтарилади ва йиллик кўрсаткичнинг 30—35 процентини ташкил этади. Демак, ёз ойларида соғин сигирларни парвариш қилиш ва озиқлантиришга алоҳида эътибор бериш сут соғиб олишни кўпайтиришнинг муҳим омилларидан биридир.

Область чорвадорлар советининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги кенгашида колхоз ва совхозларнинг фермаларида июнь-август ойларида сут соғиб олишни кўпайтириш масалалари муҳокама қилинди.

Кенгашни Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор, область чорвадорлар советининг раиси Ш. А. Акмалхонов олиб борди.

Совет аъзолари ёз ойларида сут соғиб олишни кўпайтириш имконини берадиган зооветеринария тадбирларини қандай амалга ошириш юзасидан қимматли таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар, ҳар бир сигирни кунига 5—6 марта янги ўрилган 10—12 килограмм кўк беда билан боқишга ўтиш, бунда куннинг салқин пайтида, албатта, икки марта яъни эрта тонгда ва тунда озиқлантириш сигирларнинг сутини кескин кўпайтиради.

Тошкент райони хўжаликлари тажрибасини кенг қўллаб, сабзавот экинлари қолдиқлари ва барра қамишларни кўк массага қўшиб молларга едиришни йўлга қўйиш ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Чунки, бу ўсимликлар таркибида қанд моддаси кўп бўлиб, улар кўк бедага қўшиб берилганда маҳсулдорлик ортади.

Кенгашда июнь-август ойларида область хўжаликларида сут соғиб олишни кўпайтириш юзасидан тавсиялар қабул қилинди.

Кенгаш ишида Тошкент область партия комитетининг секретари М. Қ. Қодиров иштирок этди ва сўзга чиқди.

МАШИНАСОЗЛАР УЧУН

КЕЙИНГИ йилларда Ж. Обидова ва Тимирязев кўчалари ёқасида Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари учун кўплаб янги турар-жой бинолари қуриляпти. Бугун ҳам бунёдкорлик ишлари авжида. Бу ерда машинасозлар оилаларига мўлжалланган яна учта тўққиз қаватли турар-жой биноси қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Биноларни Тошкентдаги иккинчи уйсозлик комбинатининг тўртинчи қурилиш бошқармаси бунёдкорлари барпо этишяпти. Ҳозиргача уларнинг бирида пардозлаш ишлари якунланди. Қолган бинолар ҳам графикдан ўзиб барпо этиляпти. Қурилиш тугаллангач уларнинг ҳар бирига машинасозларнинг юзтадан оилалари кўчиб киради.

Бошқарманинг Х. Галиев, Ф. Габизов, О. Жўраев, А. Ефремов сингари қурувчилари намунали меҳнатлари билан барчага ибрат бўлмоқдалар. «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бораётган бу бунёдкорлар смена топшириқларини 140—150 процентдан адо этишяпти.

С. СУЛТОНОВ.

ХИРМОНГА БАРАКА

◆ КЕЧАГИНА кўм-кўк либос кийган ғаллазорлар бугун қирмизи тусда. Деҳқоннинг баракали меҳнатию, саховий қуёш нурлари остида обдон тўлишган олтин бошоқлар қир шамолида вазмин тебранади. Сербарака ғаллазорларда хартумини баланд кўтарган улкан комбайнлар бир маромда сузиб юрибди. Уларнинг бункерлари зум ўтмай қирмизи донга тўлади. Дала йўлларидан ғиз-ғиз ўтиб ризқ-рўз ташиётган юк машиналарининг кети узилмайди.

Ҳа, юбилей йилининг дастлабки ғалла ҳосили хирмонларга уйилмоқда. Областимиз ғаллакорлари СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажариш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига актив қўшилиб дон, ҳосилини йиғиштириб олишга қизғин киришдилар.

Бекобод районидаги Мавлонов номли совхоз деҳқонлари бу йил 34 гектар суғориладиган ерга экилган буғдойдан 40 центнердан, 140 гектар ердаги арпадан 30 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Айни кунларда хўжалик механизаторлари мавжуд дон комбайнлари ва бошқа механизмларни ғаллазорларга олиб чиққанлар. Ўрим-йиғим жадал суръатларда олиб борилмоқда. Асосий мақсад дон ҳосилини қисқа муддатда йиғиштириб олиб, бу ерларга силос учун маккажўхори экишдир.

Суратларда: совхознинг тажрибали комбайнчиси М. Усмонов кунига 8—10 гектар майдондаги донни йиғиштириб бермоқда; ўрим-йиғим пайти.

А. Мальцев фотолари.

РАЙОН (ШАҲАР) ХАЛҚ СУДЛАРИГА САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН

ХАЛҚЧИЛ ВА ОДИЛ

20 ИЮНДА маҳаллий Советларга сайлов билан бир йўла район (шаҳар) халқ судларига ҳам сайлов ўтказилади. Навбатдаги бу сайлов республикамизда СССР ва Ўзбекистон ССРнинг янги Конституциялари асосида ишлаб чиқилган «Ўзбекистон ССР суд тузилиши тўғрисида», «Ўзбекистон ССР район (шаҳар) халқ судларини сайлаш тўғрисида» ҳамда «Ўзбекистон ССР район (шаҳар) халқ судларининг халқ судьялари ва халқ маслаҳатчиларини чақириб олиш тўғрисида»ги янги қонунлар қабул қилингандан сўнг ўтказилаётганлиги билан характерлидир.

◆ СОЦИАЛИСТИК ҚОНУНЧИЛИК ВА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

◆ РАЙОН (ШАҲАР) ХАЛҚ СУДЛАРИНИНГ МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФАЛАРИ

◆ ХАЛҚ ИШОНЧИГА САЗОВОР БУЛГАНЛАР

◆ ОММА БИЛАН ДОИМИЙ МУЛОҚОТ.

Маълумки, Ўзбекистон ССР суд тузилиши, район (шаҳар) халқ судларини сайлаш ҳамда халқ судьялари ва маслаҳатчиларини муддатидан олдин чақириб олиш тартиби тўғрисидаги аввалги қонунлар бундан 20 йилдан авваллроқ қабул қилинган эди. Бу давр мобайнида бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам иқтисодий ва социал тараққиёт соҳасида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Бу янги қонунларни ишлаб чиқиш заруратини туғдирди. Улар 1981 йилда ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг IV сессиясида қабул қилинди.

«Ўзбекистон ССР суд тузилиши тўғрисида»ги қонунга мувофиқ республикамизда Ўзбекистон ССР Олий суди, Қорақалпоғистон АССР олий суди, область судлари, Тошкент шаҳар суди, район (шаҳар) халқ судлари тузилган.

Судларнинг фаолияти социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни ҳар томонлама мустаҳкамлашга, жиноятлар ва бошқа хил ҳуқуқбузарлик ҳолларининг олдини олишга қаратилгандир. Судлар ўзларининг бутун фаолияти билан совет гражданларини Ватанга ва коммунизм ишига садоқат, СССР Конституцияси ва Совет қонунларини аниқ, оғишмай бажариш, социалистик мулкни кўз қорачиғидай асраш руҳида, меҳнат интизомига риоя қилиш, давлат ва жамоат бурчига виждонан қараш, гражданларнинг ҳуқуқлари, шаъни ва қадр-қимматини, социалистик турмуш қоидаларини ҳурматлаш руҳида тарбиялайди.

Суд жиноий жазо чораларини қўллаш билан жиноятчиларни жазолабгина қолмай, балки уларни тузатиш ва қайта тарбиялашни ҳам ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Бу соҳада район (шаҳар) судларининг ҳам роли каттадир.

Ўзбекистон ССР Конституциясига мувофиқ район (шаҳар) халқ судларининг халқ судьялари район ва шаҳарларнинг гражданлари томонидан умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида, яширин овоз бериш йўли билан беш йил муддатга сайланадилар. Судларнинг сайлаб қўйилиши совет суд системасининг демократиклигини кўрсатувчи ёрқин мисолдир. Шунингдек, судлов ишларида халқ маслаҳатчилари халқ судьялари билан тенг ҳуқуқлик асосида иштирок этадилар.

Қонунга биноан судлар ва халқ маслаҳатчилари сайловчилар ёки ўзлари сайлаган органлар олдида жавобгардирлар ва уларга ҳисоб берадилар. Судлар ва халқ маслаҳатчилари ўзларига билдирилган ишончни оқламаган тақдирда сайловчилар ёки уларни сайлаган органлар томонидан ваколатларининг муддатидан илгари чақириб олинишлари мумкин.

«Ўзбекистон ССР суд тузилиши тўғрисида»ги қонунга мувофиқ ҳамма судларда гражданлик ва жиноят ишлари коллегиал асосда кўриб чиқилади. Бу судларимизнинг халқчиллиги ва одиллигини кўрсатади. Биринчи инстанция судида ҳамма гражданлик ва жиноят ишлари судья ҳамда иккита халқ маслаҳатчисидан иборат хайъатда кўрилади. Қонун гражданлик ва жиноят ишлари судловида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг вакиллари иштирок этишлари мумкинлигини белгилайди.

Халқ маслаҳатчилари судьялар билан биргаликда жазо чораларини белгилайдилар, гражданлик ишларини ҳал қиладилар. Улар қонунбузарликнинг олдини олиш, меҳнаткашларни коммунистик ахлоқ нормаларига қатъий риоя қилиш, социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ тартиботини мустаҳкамлашда ҳам актив иштирок этадилар.

«Ўзбекистон ССР суд тузилиши тўғрисида»ги қонунга мувофиқ район (шаҳар) халқ судлари районда, шаҳарда, шаҳардаги районда тузилади. Ҳар бир район ва шаҳар учун ёки район ва шу район территориясида жойлашган шаҳарлар учун битта район (шаҳар) халқ суди тузилиши мумкин.

Район (шаҳар) халқ судларига халқ судьяси ва халқ маслаҳатчилари сайланади. Район (шаҳар) халқ судларига иккита ва ундан кўп халқ судьялари сайланган тақдирда халқ депутатлари район (шаҳар) Советида улар орасидан халқ судининг раиси тасдиқланади.

Халқ судьяларини сайлаш учун халқ депутатлари район, шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитети сайлов округлари тузади. Сайлов округлари чегараларини белгилаш вақтида маъмурий территориал бўлиниш ва бошқа хусусиятлар ҳисобга олинади.

Халқ судларига сайлов бўйича овоз беришни ўтказиш ва берилган овозларни ҳисоблаб чиқиш учун район, шаҳар, шаҳарлардаги районларнинг территорияси сайлов участкаларига бўлинади. Улар ҳам маҳаллий Советлар ижроия комитетлари томонидан тузилади. Бу район ҳамда участка сайлов комиссиялари халқ судига сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш даврида белгиланган қонунларнинг ижросини назорат қилиб боради.

Район (шаҳар) халқ судларининг халқ судьялигига номзодлар сайлов округлари бўйича кўрсатилади. Сайлов белгиланган кунгача 25 ёшга тўлган Ўзбекистон ССРнинг ҳар бир граждани халқ судьяси ва халқ маслаҳатчиси қилиб сайланиши мумкин. Халқ судьялигига номзодлар кўрсатган жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари, йиғилишлар улар ҳақида матбуот, телевидение, радио орқали ва бошқа ахборот воситалари йўли билан меҳнаткашларни хабардор қиладилар. Халқ судьялигига номзодларнинг ишончли вакилларини ҳам сайлаш мумкин.

Коммунистик партия, касаба союз, комсомол, кооператив ва бошқа жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективларида бўлиб ўтган йиғилишларда халқ судьялигига ва халқ маслаҳатчилигига халқимизнинг энг яхши фарзандлари номзод қилиб кўрсатилди. Улар ўз сайловчилари билан бўлаётган учрашувларда қонунчиликни янада мустаҳкамлаш ўзларига билдирилган юксак ишончни оқлашга сўз бермоқдалар.

Халқ судлари ва халқ маслаҳатчилари ўзларига юкланган юксак масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ тартиботни мустаҳкамлаш учун кўп иш қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда республикамизда 200 та район (шаҳар) халқ суди мавжуддир. Ўзбекистон ССР район (шаҳар) халқ судларига ўтказилган аввалги сайловда 334 та халқ судьяси ва 24 минг 200 тадан кўпроқ халқ маслаҳатчиси сайланган эди.

Сайланган халқ судьяларининг ҳаммаси олий юридик маълумотга эгадирлар. Уларнинг 98 процентдан кўпроғи КПСС аъзосидир.

Халқ маслаҳатчилари орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, маҳаллий Советларнинг депутатлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, Коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари бор. Умуман улар халқимизнинг ҳурмат-иззатига сазовор бўлган кишилардир.

Халқ судлари гражданлик ва жиноий ишларни моҳирона ва ўз вақтида кўриб чиқмоқдалар. Судларнинг давлат ва жамоат мулкини талон-тарож қилиш натижасида етказилган зарарни маҳкумлардан ундириб олиш соҳасидаги ишлари активлашиб бормоқда.

Халқ судьялари қонунчиликни кенг пропаганда қилишга ҳам катта эътибор бераётирлар. Ўтган йилнинг ўзида улар аҳоли ўртасида ҳуқуқий мавзуларда 15 мингдан зиёд лекция ва суҳбатлар ўтказдилар.

Район (шаҳар) халқ судлари суд практикасини ўрганиш ва умумлаштириш чораларини кўряптилар. Улар ўртоқлик судларига ҳуқуқий ёрдам кўрсатишмоқда.

Суд фаолияти жиноий ёки гражданлик ишларни кўриб чиқиш ва қонуний, асосланган ҳукм чиқариш билан тугамайди. Судлар асосий эътиборни жиноятларнинг олдини олишга қаратмоқдалар. Давлат органлари, жамоат ташкилотлари, мансабдор шахсларга тақдимнома ҳавола қилиш — қонунбузарликнинг олдини олиш чораларидан биридир. Суд ҳукм чиқариш билан бир пайтда зарур ҳолларда корхона, ташкилот, муассасалар раҳбарлари ва бошқа мансабдор шахслар диққат-эътиборини ҳуқуқбузарлик ҳоллари содир этилишига сабаб бўлган шарт-шароитларга қаратади ва уларни тезда бартараф этиш чораларини кўришни талаб этади. Суд, шунингдек, жамоатчилик, меҳнат коллективлари диққатини айрим гражданларнинг ишда ва турмушда нотўғри ҳатти-ҳаракатлар қилаётганликлари, ёки жамоат бурчларини бузаётганликларига қаратиши ҳам мумкин.

Халқ томонидан сайланадиган совет судьяси ўзига билдирилган ишончни қадрлаши, Ватанга сидқидилдан хизмат қилиш намунасини кўрсатиши, совет қонунларининг аниқ ва изчил ижро этилишига эришиши керак. Шу билан бир қаторда у бошқалар устидан ҳукм чиқариш, уларни ўргатиш учун фақат расмий эмас, маънавий ҳуқуққа ҳам эга бўлишлари зарур.

Район (шаҳар) халқ судларига сайлов ажойиб бир вазиятда — совет кишилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программасини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирган, зўр кўтаринкилик руҳида меҳнат қилаётган бир пайтда бўлиб ўтади. Бу сайлов ҳақиқатан ҳам халқчил, одил, чинакам демократик совет судига халқ ишончини яна бир карра кўрсатиши, шубҳасиздир.

М. ВОСИҚОВА,
Ўзбекистон ССР Юстиция министри, юридик фанлари доктори.

◆ ЧИРЧИҚДАГИ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат ютуқларида компрессия цехи коллективининг муносиб ҳиссаси бор. Бу коллектив ишчи-хизматчилари янги резервларни ишга солиб, мунтазам социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бормоқдалар. Суратда: компрессорлар машинисти, бирлашма ветерани Туман Норматов.

В. Сироткин фотоси.

ҚУЛАЙ КАБИНА

Тошкентда ясалган янги трактор иссиқда, совуқда, чанг бўрони, жала, шовқин, вибрация, химиявий актив муҳитда синаб кўрилди. Давлат синовининг ҳисоботида кабинага «аъло» баҳо қўйилди.

— Кабинанинг бундан аввалги конструкцияси ноқулайлигидан деҳқонлар нолир эдилар, — дейди Тошкент трактор заводи бирлашмасининг директори И. Мусин. — Эндиликда бу камчиликлар йўқотилди. Маҳсулотнинг сифат характеристикалари яхшиланди — КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида Леонид Ильич Брежнев сўзлаган нутқда айни шундай вазифа қўйилганди.

Трактор кабинасини салон деб атаб бўлмасада, лекин у дарҳақиқат енгил автомобиль салонига ўхшаб кетади. Синовларда қатнашган механизаторларнинг ўзлари шундай деб ҳисобламоқдалар. Қирқ градусли жазирамада унинг ичи салқин, — кондиционер яхши ишлаб туради, қаҳратон совуқда эса иссиқ бўлади. Ишлаб турган моторнинг шовқини деярли сезилмайди — кабина пухта изоляция қилинган. Тракторнинг рулини ҳатто ўспирин ҳам бемалол бошқара олади: махсус қурилмалар нагрузкани сусайтиради. Амортизаторлар системаси пухта ишлаб чиқилган. Ҳайдалган даладан ўтиб бораётган ҳайдовчи силкинишларни сезмайди.

Тошкент.

С. СВЕРДЛОВ,
(ТАСС мухбири).

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» Фахрий унвони берилсин ва «Қаҳрамон она» ордени топширилсин:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА:

1. **Абдужабборова** Қаршигул — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз аъзоси.
2. **Абдукаримова** Турсиной — уй бекаси, Янгийўл шаҳри.
3. **Абдуллаева** Уркия — Ғалаба районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси.
4. **Абдунабиева** Ҳадича — Бекобод районидаги «Далварзин» совхози ишчиси.
5. **Абдураҳимова** Манзура — хизматчи, Ўрта Чирчиқ районн.
6. **Абдураҳмонова** Турдигуль — уй бекаси, Бўстонлиқ районн.
7. **Абдурахмонова** Шарофат — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз аъзоси.
8. **Абдухолиқова** Ойша — ишчи, Бекобод шаҳри.
9. **Абсатторова** Жамила — Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз аъзоси.
10. **Ортиқбоева** Шапоат — Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз аъзоси.
11. **Бойматова** Зайнаб — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
12. **Бойназарова** Улсара — Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз ишчиси.
13. **Бердибоева** Башар — уй бекаси, Бўстонлиқ районн.
14. **Жўраева** Муслимжон — уй бекаси, Оҳангарон районн.
15. **Жўраева** Ўғилой — уй бекаси, Оҳангарон районн.
16. **Елбоева** Кенжа — Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхози аъзоси.
17. **Илёсова** Тастангул — уй бекаси Коммунистик районн.
18. **Зилбоева** Бувайша — уй бекаси, Оҳангарон районн.
19. **Каримова** Хонимой — Бекобод районидаги А. Мавлонов номли совхоз ишчиси.
20. **Қулмонова** Майрам — уй бекаси, Бўстонлиқ районн.
21. **Қурбонова** Манзура — Оҳангарон районидаги С. Раҳимов номли совхоз ишчиси.
22. **Мирзақулова** Сабохат — Бекобод районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
23. **Мирзааҳмедова** Қаршигул — Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз ишчиси.
24. **Мусақулова** Журсин — Бўстонлиқ районидаги «Қизил-ту» колхоз аъзоси.
25. **Нуралиева** Ойимсоат — уй бекаси, Оҳангарон районн.
26. **Поччаева** Комила — Бекобод районидаги «Далварзин» совхози ишчиси.
27. **Раимбекова** Олима — Ғалаба районидаги Волков номли совхоз ишчиси.
28. **Раимқулова** Фахриниссо — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
29. **Раҳимбоева** Умия — Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз аъзоси.
30. **Рустамова** Шафиқа — Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхози ишчиси.
31. **Содиқова** Дилором Норматовна — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
32. **Сайдазимова** Мовжуда — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ районн.
33. **Сайдаҳмедова** Халима — Коммунистик районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.
34. **Слаева** Сора — Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент» совхози ишчиси.
35. **Тўраева** Гулсара — уй бекаси Чиноз районн.
36. **Умирова** Хонбиби — ишчи, Бекобод шаҳри.
37. **Умурзоқова** Гулпия — Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз аъзоси.
38. **Ҳакимова** Насивали — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
39. **Холбекова** Зеби — Ғалаба районидаги Димитров номли колхоз аъзоси.
40. **Халилова** Сапаргул — Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз аъзоси.
41. **Ҳамраева** Келдигул — Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози аъзоси.
42. **Ҳасанова** Хосият — Бекобод районидаги А. Мавлонов номли совхоз ишчиси.
43. **Хусанова** Майрам — уй бекаси, Оҳангарон районн.
44. **Эргашева** Зуҳра — Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхози аъзоси.

СССР Олий Советн Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Советн Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1982 йил. 20 май.

ЭЪЗОЗНИНГ БОИСИ

20 ИЮНЬ — МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Қарийб ўн чақириқдан буён Турсунмурод Бобоёров муттасил депутатликка сайланиб келмоқда. Сўнгги сайловларда ҳам 7-сайлов округи аҳолиси бир овоздан якдиллик билан унинг номзодини кўрсатди. Оддий пахтакорни бунчалик эъзозга сазовор этган нима? Менимча халқ хизматига камарбасталик ва халол меҳнат.

Т. Бобоёров узоқ йиллардан буён Карл Маркс номли колхоз пахтачилик бригадаси бошлиғи. Ўтган йили бригада 106 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 41 центнердан ҳосил кўтарди.

Унинг ҳаёти юксак ишончга самарали меҳнат ва халқ манфаати йўлида жон куйдиришнинг ҳамоҳанглиги туфайли эришилишига ҳам жонли мисол. Депутат сифатида кўп вақтини жамоатчилик ишларига бағишлайди. Сайловчилар талаб ва истакларини амалга ошириш учун елиб-югуради. Зиммасидаги наказлар асосида Гулзоробод, Оржоникидзе участкаларида медпунктлар очиш, ободонлаштириш, кўчаларни асфальтлаштириш, водопроводлаштириш, 7-ўрта мактаб биносига қўшимча синфхоналар қуриш ишларига бош бўлди. Ҳозир Янгиобод маҳалласида яшовчилар учун водопровод суви таъминотини яхшилаш йўлида тиниб-тинчимаяпти.

Турсунмурод Бобоёров ҳақида батафсил тўхталганимнинг боиси бор. Қишлоқ Совети фаолиятининг ўзагини халқ вакилларининг ҳаракати, ташаббуси белгилайди. Илғор бригада бошлиғи Г. Абдуллаева, механизатор Х. Жўраева, К. Қуролбоевалар ҳам депутат сифатида зиммаларидаги наказларини сидқидилдан адо этишяпти. Уларнинг куч-ғайратлари туфайли аҳолига қатор қулайликлар яратилди. Қишлоқ ва область Советининг депутати Жўра Очилов эса Зебинисо номли ўрта мактабга қўшимча синф хоналар қуриш ҳақидаги наказни адо этди, клуб қурилишини тезлаштиришга киришди.

Маҳаллий Советларга навбатдаги сайловлар олдидан ташкил этаётган учрашувларимизда наказларнинг бажарилаётгани ҳақида ёруғ юз билан ахборот бераяпмиз. 14 та наказнинг ҳаммаси бажарилди. Бундан ташқари доимий комиссия, депутатлик группалари ва постлари аъзоларининг ташаббус ҳамда таклифларига биноан ободонлаштириш, қурилиш ва кўкаламзорлаштириш тадбирларини кенг кўламда амалга оширдик.

Территориямиздаги «Қизил Октябрь» колхози ўтган йили ҳосилдорликни 38,7 центнерданга етказиб, районда иккинчи ўринни эгаллади. Карл Маркс номли колхоз эса 36,4 центнердан пахта етиштириб, давлатга сотди. Бунда депутатлар муҳим роль ўйнадилар. Қишлоқ хўжалигида бевосита меҳнат қилаётган 60 нафар депутат февраль ойининг охирларида бўлиб ўтган сессияда КПСС XXVI съезди шарафига янада самаралироқ меҳнат қилишга сўз берган эди. Уларнинг ҳар бири аҳдига яраша тер тўкди. Депутатлардан П. Камолова бошлиқ бригада 45 центнерлик, Эркин Очилов бошлиқ ўқувчи-ёшлар бригадаси 56 центнердан ҳосил олди. Депутат механизатор Х. Жўраева пахта йиғим-теримида бошқаларга ўрнак кўрсатди.

Меҳнатдан келган бойлик халқ турмуш фаровонлигини юксалтиришга сарф қилинмоқда. Ҳозирги кунда территориямизда 6 та кутубхона, кўплаб савдо-маиший хизмати кўрсатиш муассасалари ишлаб турипти. 1981 йилда қишлоқ Совети бўйича 60 хўжалик янги участкаларга кўчиб ўтди. Сўнгги йилларда 50 ўринли болалар боғчаси, дорихона, 26-ўрта мактабда спорт зали қуриб битказилди.

Қўлга киритилаётган бундай муваффақиятларда қишлоқ Советимиз доимий комиссияларининг ҳиссаси ҳам катта бўлмоқда. Жумладан, қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссия хўжаликларнинг катта пахта хирмонини бунёд этишига ҳисса қўшиб келяпти. «Қизил Октябрь» колхозининг бош агрономи Ч. Жўраев бошчилик қилаётган 9 кишилик бу доимий комиссия бевосита ҳосилдорликни ошириш, агротехник тадбирларнинг ўз вақтида бажарилишини таъминлаш юзасидан намунали ишлар қиляпти.

Кейинги йилларда депутатлик группаларининг ҳаракат доирасини кенгайтиришга алоҳида аҳамият беряпмиз. Очиғи, авваллари бундай группалар асосан ҳосил йиғим-терими пайтларидагина фаолият кўрсатиб, неснобудгарчиликка қарши курашда иштирок этар эдилар, холос. Ҳозир бундай эмас. Масалан, Карл Маркс номли колхознинг «Оқ олтин» участкасида ишлаб турган Мираҳмад Маҳкамов бошлиқ группани олиб кўрайлик. Унинг тўққиз аъзоси кўп йиллардан буён маҳалла комиссиялари билан ҳамкорликда кўкаламзорлаштиришдан тортиб, тўй-ҳашамларни замонавий қилиб ўтказиш, янгича анъаналарни турмушга сингдириш ишларига бошчилик қилиб келяпти. Бундан ташқари, кишиларни қишлоқ хўжалик ишларига жалб этиш ҳам уларнинг доимий диққат-эътиборида.

Бундан кейин ҳам қишлоқ Совети бўйича муҳим тадбирларни амалга ошираверамиз. Жумладан, аҳоли турмуш маданиятини юксалтириш, кишиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассасалари фаолиятини янада яхшилаш кун тартибимиздаги доимий масалалардандир. «Қизил Октябрь» колхози территориясида стадион, қишки кинотеатр қурилишлари олиб борилади. Ана шу мақсадларда ижроком фаолиятини, доимий комиссиялар, депутатлик группалари ва маҳалла активларининг куч-ғайратини халқ хўжалигини ҳар томонлама ривожлантириш, турмуш маданиятини ошириш учун йўналтиряпмиз. СССРнинг 60 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида депутатлар авангардлигини таъминлаш учун бутун куч-ғайратимизни сафарбар этамиз.

Т. АЛИМОВ,
Чиноз районидаги Чиноз қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

ЛЕКЦИЯ ВА СУҲБАТЛАР

Карл Маркс қишлоқ Совети ижроия комитети биносига жойлашган 18-сайлов участкаси агитпункти ходимлари сайловолди агитациясини тобора авж олдирмоқдалар.

Ҳозиргача сайловчилар ўртасида «Совет сайлов системаси — жаҳондаги энг одил системадир», «Депутат — халқ хизматкори» ва бошқа мавзуларда сермазмун лекциялар, сайлов ҳуқуқи ва халқ вакилларининг бурчлари тўғрисида савол-жавоб кечалари ташкил этилди. Ўтган ҳафтада эса «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси» темасида суҳбат ўтказилди. Унда сайловчилар ўзларини қизиқтирган кўплаб саволларга жавоблар олишди.

С. МАТЕҚУБОВ,
Тошкент районн.

АГИТБРИГАДА ДАЛА ШИЙПОНИДА

20 июнь — маҳаллий Советларга сайловлар муносабати билан Оржоникидзе районида 1160 агитатор қизғин фаолият кўрсатмоқда. Районда иккита агитбригада, битта автоклуб ташкил этилган. Бу коллективлар график асосида колхоз ҳамда совхозлар, саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларида бўлиб, оммавий-сиёсий ишларни олиб боришяпти.

Куни кеча икки агитбригада коллективи «Қизил Ўзбекистон» ва «Маданият», «Коммунист» колхозларининг дала шийпонларида бўлди. Агитбригада лекторлари КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программаси ҳамда совет сайлов системаси ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказишди. Шундан кейин бадиий ҳаваскорлар куй ва қўшиқлари билан сабзавоткор ва соҳибкорларнинг дилларини хушнуд этдилар.

ЭКОНОМИКА ТЕЖАМЛИ БЎЛСИН

ЦЕМЕНТБОП АРЗОН ХОМАШЁ

САНОАТДА кенг қўлланилаётган ва танқислиги тобора кўпроқ сезилаётган хом ашёлар ҳақида гап кетар экан, аввало, амалда илмий асослаб берилган оддий ҳақиқатни яна бир бор таъкидлаб ўтиш ўринлидир: атайлаб конлардан хом ашё қазиб чиқаришдан кўра турли соҳаларда талаб даражамиздан ортиб қолаётган чиқиндиларга иккиламчи ишлов бериб, улардан хом ашё ўрнида фойдаланиш давлатга бир неча баравар арзонга тушади. Қолаверса, ана шу чиқиндилардан хом ашё базаси яратиш йўлида сарфланган ҳаражат деярли 2—3 йил ичида ўзини қоплайди. «Ташкентгеология» бирлашмасининг Олмалиқ геологоразведка экспедицияси ходимлари ҳам ана шу йўналишда изланишлар олиб бормоқдалар.

Экспедиция 1975 йилда райондаги мис жинсларидан ташкил топган маъданларни ажратишдан ортган кон-соғтупроқларини цемент ишлаб чиқариш жараёнида ишлатиш қандай натижа беришини текширишга киришди. Бундан мақсад аввало шу соғтупроқ цемент тайёрлашда лойтупроқ ўрнини боса олишини аниқлаш эди.

Геологларимиз томонидан учта ихтисослаштирилган институтларда ана шу соғтупроқларнинг химиявий хусусиятларини ўрганиш ва тажрибалар ўтказиш юзасидан қатор изланишлар олиб борилди. У кутилган натижаларни берди. Ўзбекистон ССР Геология министрлиги геологик-иқтисодий тадқиқотлар методик экспедициясининг техник иқтисодий ҳисобларига кўра қазилмалардан ортган соғтупроқларни Оҳангарон цемент заводида лойтупроқ хом ашё ўрнида ишлатиш анча фойдали экан.

Шу йил март ойида геологлар томонидан амалга оширилган ишларга якун ясалиб, хом ашё запасларининг миқдор кўрсаткичлари ни тасдиқланди. Шунга кўра Узгаз конларининг оҳак запаслари ҳам цементнинг корбонатли вазифасини бажара олиши тасдиқланди.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш кераки, конлардан ортган соғтупроқлар қишлоқ хўжалигида кенг қўлланилиши мумкинлиги Иттифоқимизда биринчи бўлиб 1978 йилда исботланган эди. Хусусан, ана шу тупроқ гиллари Пискент районидаги кам хосил ерларнинг унумдорлигини оширишда қўл келиши исботланди.

Шу ўринда соғтупроқлардан қишлоқ хўжалигида қандай фойдаланилаяпти? — деган савол туғилади. Ҳамма гап шундаки илмий асосланган лойиҳа ҳисобларига кўра маъдан ажратишдан ортган соғтупроқлар цемент саноати талаби даражасидан ҳам икки баравар ортиб қолади. Демак, қишлоқ хўжалигида ҳам — ерларни рекультивация қилишда бу ўзига хос «ўғит»лардан кенг фойдаланиш мумкин.

Бу янгиликлар ҳақида гап кетар экан, уларнинг Олмалиқ кон райони ҳамда Тошкент области учун қанчалик фойдали эканлигини тўла-тўкис тассавур қилиш қийин эмас. Хусусан, бу тадбирларни амалга оширишга киришилгач Олмалиқ шаҳри яқинида янги чиқиндиларни ташлаш учун қўшимча территорияларни банд қилишга ҳожат қолмайди. Демак, экин майдонларини мажбурий равишда қисқартириш ҳоллари тўхтатилади. Бундан ташқари, Ахангаранцемент ишлаб чиқариш бирлашмаси узоқ муддатга етадиган хом ашё базаси билан таъминланади, «Гулистон» ва Тельман номли колхозларнинг тошлоқ участкаларига соғтупроқ қатламлари ётқизилиб, улар серҳосил экин майдонларига айлантирилади. Умуман, ана шу хом ашёдан комплекс фойдаланиш юксак иқтисодий самаралар беради. Рекультивация қилинган қўшимча 3 минг гектар экин майдонига эга бўлинади.

Кон чиқиндиларидан кенг кўламда фойдаланиш ҳақида гап кетар экан, Олмалиқ геология-разведка экспедицияси ходимларининг галдаги долзарб вазифалари ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Бу йўналишда экспедициямиз геологлари анча самарали ишларга қўл урганлар. Бугунги кунда рангли металлар запасларини янада бойитишдан ташқари Қорабулоқ кони участкасидаги чиқинди соғтупроқлар миқдорини давлат запас комиссияси рўйхатига киритишимиз ва тасдиқлатишимиз лозим. Бу райондаги хом ашёлар миқдори бундан бир йил илгари Олмалиқ ғишт заводи ва бошқа заводлар эҳтиёжи учун ҳисоблаб берилган эди. Энди эса Қалмоққир карьеридан олинаётган тупроқ бинокорлик саноати учун қай даражада фойда беришини аниқлаш ҳамда мис саралаш фабрикаси чиқиндилари қайси соҳада қўллансa яхшироқ самараларга олиб келишини илмий асослаб беришимиз керак.

Олдимиздаги ана шу шарафли ва масъулиятли вазифаларни ҳал этиш кўп жиҳатдан бекорга исроф бўлаётган ва назаримизда йирик саноатлар учун хом ашё вазифасини бажара оладиган қазилма бойликларидан янада омилкорлик билан фойдаланишни таъминлайди.

В. БОРОДИН,
Олмалиқ геология-разведка экспедицияси катта геологи.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ (1982 й.) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

ШАХСИЙ ҲИССА

СУТ

— Юксак марралар ўз-ўзидан эгалланмайди, албатта,— деди ферма мудири Галяга.— Муваффақият — ўзига ўта талабчанлик билан қилинган меҳнат меваси. Ҳеч бир ҳаракат бекорга сарфланмаслиги керак!

Ўшанда Галя фермага янги ишга келган кезлар эди. Планлари бажарилмай бир-икки изза бўлганида ферма мудири унга шундай насиҳат қилган эди.

Имкониятнинг кўзга кўринмас қирраларини у кейин меҳнатдан топди. Иккинчи йили план топшириқларини 136 процент адо этди. У кўп нарсаларни онасидан ўрганди. Фермага уни бу ерда кўп йиллардан буён ишлаётган онаси бошлаб келган эди. Шу тиниб-тинчимаслик, шу куйди-пишдилик унга онадан мерос. Ҳамкасабалари кейин Галяни коммунистлар сафига тавсия қилишди, қишлоқ Советн депутатлигига сайлашди. Мана ҳозир Галина Новохатко райком аъзоси.

Галя сиртдан ўқиб, чорвачилик техникумини битирган бўлса ҳам бирорта тинчроқ иш изламади. Аксинча, энг қайноқ яратувчилик муҳорабаси кетаётган звенони танлади: унинг табиатига шу тўғри келади!

Бугун ҳам ўз ишини барвақт тамомлаб, қизил бурчакда дугоналарини кутиб ўтирган эди, почтальон янги газеталарни олиб келди. Галя газета саҳифаларини варақлаб беихтиёр ўйга толди.

...Ҳаш-паш дегунча ўн бир йил ўтибди-я! Келганида фермалари пастак оғилхоналардан иборат бўлиб, мол парвариши ҳам, уни соғиш ҳам энг ибтидоий усулда эди. Бугун эса ҳаммаси бошқача. Ферма мана шу газетада эълон қилинган озиқ-овқат программасидаги талабларга бемалол жавоб беради. Сигирлар зотдор. Уларни боқиш ҳам, соғиш ҳам машиналар зиммасига юкланган. Лекин бу ҳамма изланишларга чек қўйилди деган гап эмас. Синчиклаб қараб кўрилса ҳали резерв ва муаммолар бир олам. Ахир программада ҳам аввало ички имкониятларга эътибор билан қараш лозимлиги уқтирилган.

Ёнгинасида яқинда ишга келган шогирд қиз ишлайди. Ўзи ҳам бир пайтлар шундай эди. Ишга дуруст қовушмасди. Мана бугун эса тажрибали сут соғувчи. Эрталаб шогирдининг қандайдир хатосини сезди шекилли ёнига бориб тушунтира бошлади.

— Сал ўйлаб иш қилиш керак. Иссиқ сув билан елин массаж қилингач, сигир иядн. Ўша пайтда соғмасанг, кейин сутини тортади. Сен бўлсанг аввал ҳаммасини бир-бир ийдириб чиқаяпсан.

Галина Новохатко бугунги кунда мураббия. У Холида Туртоева билан Гулсум Сарибоевани оталиққа олган. Шогирдлар планининг бажарилиши, арзон сут маҳсулоти етказиб берилишига жавобгар.

Бугун имкониятларнинг ҳаммасини рўйи-рост юзага чиқариш, уларни дадил ишга солиш керак. Кутиб ўтиришга ҳожат йўқ. Масалан, кеча сут соғувчилар автобус шофёрининг айби билан соғишни кечроқ бошлашди. Мана бугун шунинг оқибатида сут камайди. Кечикиб қолиш фермада тез-тез такрорланадиган ҳолат. Демак, кечикишга барҳам бериш ҳам сутни кўпайтиришдаги имкониятлардан бири.

— Шу кунларда имкониятларимизни яна бир ўйлаб, чамалаб кўряпмиз,— дейди ферма цех партия ташкилотининг секретари Борис Кан.— СССРнинг 1990 йилгача мўлжалланган озиқ-овқат программаси катта ишларни амалга оширишни зиммамизга юклайди. Бунга ҳозирдан, тўғриси шу бугундан киришиш лозим. Сут соғувчиларимиз имкониятларини ишга солиш ҳисобига қўшимча мажбурият олаяптилар.

Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозининг сут-товар комплексида илғор сут соғувчилар, моҳир чорвадорлар кўп. Сутчилик даромад келтирадиган соҳага айланган. Колхоз ҳозир давлатга 7400 центнер сут сотди. Бу ўтган йилнинг шу пайтидагига қараганда 427 центнер кўпдир. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут миқдори ўтган ойлар давомида 1205 килограммни ташкил этмоқда. 1981 йилнинг шу кунларида эса ҳар бир сигирдан 1129 килограммдан сут соғиб олинган эди.

Озиқ-овқат программаси эълон қилиниши билан колхозда чорва маҳсулдорлигини ошириш борасида қўшимча тадбирлар белгиланмоқда. Ҳозир хонадонлар етиштираётган маҳсулотлар ҳам анча кўпайган. Эҳтиёждан ортиқча сутни аҳолидан сотиб олиш йўлга қўйилди.

Бу йил йўл ва карта четларига ошқовоқ экилди. У чорва учун тўйимли озуқа ҳисобланади. Силос учун маккажўхори экиладиган майдон 7 гектарга кенгайди. Маккажўхоризорнинг 20 гектарига соя, 26 гектарига эса озуқабоп лавлаги оралиқ экин сифатида экилди. Кўплаб сомон ва шоли пичани йиғилади.

Ўтган тўрт ой мобайнида колхоз давлатга гўшт сотиш планини 132 процент адо этди. Ўсиш ўтган йилнинг шу даврдагидан 6,6 процент юқори бўлди. Сут тайёрлаш суръати эса 8,7 процент ўсди.

— Шу кунларда иқтисодий таълим мактаби машғулотлари яна ҳам қизиқарли ўтаяпти,— дейди колхоз партия комитетининг секретари Абдуқодир Коржовов.— СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ўрганилмоқда, муҳокама қилинмоқда. Коммунистлар, илғорларимиз оширилган мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Сут соғувчиларимиздан Галина Новохатко, Валентина Ермолаева, Рая Ляилар ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутни 5—6 минг литрга етказишмоқчи. Шу билан озиқ-овқат программасининг бажарилишига ўз ҳиссаларини қўшишмоқчи.

Р. РАУПОВ.

САБЗАВОТ

● ЭЛ дастурхонига мўл-кўл сабзавот етказиб берамиз!

Тошкент районидаги Ленин номли колхознинг деҳқонлари ана шу шиор остида меҳнат қилаётирлар. Айни кунларда етиштирилган ҳосил пешма-пеш йиғиб олиниб, шаҳарликларга етказиб берилмоқда. Суратда: 9-бригаданинг тажрибакор сабзавоткори Нуриддин Комилов.

С. Хожнев фотоси.

МЎЛ ШОЛИ ҲОСИЛИ УЧУН

ДОН

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларидан руҳланган областимиз шоликорлари мўл ҳосил тўплаш, озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун қизғин меҳнат қилмоқдалар. Улар экишни вақтида ўтказиб ниҳолларнни бир текис ундириб олишга эришдилар. Шу кунларда парвариш ишлари кучайтириб юборилган.

Ўсимликнинг бақувват бўлиб яхши ривожланиши, мўл ҳосил тўпланиши учун чеклардаги сув қатлами, албатта, 5—6 сантиметр қалинликда бўлиши керак. Ана шунда ўсимлик яхши тубланади, серавж ўсади. Ҳар бир квадрат метр жойда ўртача 300—350 туп кўчат сақлаб қолинса, кутилган ҳосилни олиш мумкин.

Чеклардаги сув ҳажмининг меъёрида бўлиши сувчилар томонидан кузатиб борилиши зарур.

Шолизорлардаги бегона ўтларни, айниқса, курмакни йўқотишда гербицидлардан фойдаланиш яхши самара беради. Шолипояларга пропанид, ДЦПА, СТАМ-Ф34 ва Сурқапур гербицидларининг 30—36 процентли эритмалари сепилади. Гербицидлар даставвал курмак 2—3 барг чиқарганда гектарига унинг процентига қараб 14—17 килограмм, шоли туплаш даврида эса 20—26 килограммдан сарфланади. Бу миқдордаги гербицид 300—400 литр сувда эритилиб, трактор аппаратида, 100—150 литр сувда эритилиб, АН-2 самолётлари ёрдамида сепилади. Гербицид беришдан 2—3 кун олдин чекларга сув қўйиш тўхтатилиши керак. Сўнгра 1—2 кун ичида 13—15 сантиметр қалинликда сув қўйилиб 6—7 кун сақланади. Кейин сув қалинлиги 8—10 сантиметрга туширилади.

Бегона ўтлар йўқотилгач, озиқлантиришга киришилади, тупроқ унумдорлиги шоли навларига қараб ҳар гектар майдонга 90—180 килограмм азот, 90—120 килограмм фосфор ва 100—150 килограмм калий (соф ҳолда) солиш тавсия қилинади. Шоли ўсиш даврида 2 марта озиқлантирилади. Минерал ўғитлар билан озиқлантиришдан бир кун олдин полга сув қўйиш тўхтатилади.

Шолипояларда зараркунанда ҳашоратларга қарши ҳар гектарига 15—20 килограмм оҳак хлори сепилади. Сув бетига тўпланган бақатўнларни йўқотиш учун эса 6—8 килограммдан темир кукунини 5 кун мобайнида 2 килограммдан сепиш тавсия этилади. Темир кукунини халтачаларга солиб, қулоқ бошига боғлаб қўйса ҳам бўлади.

Акром ҒОЗИХОНОВ,

Ўзбекистон ССР шоличилик илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

1982 йилда пилла етиштириш ва давлатга сотиш планини бажарган қуйидаги хўжаликлар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

ПАРКЕНТ РАЙОНИДАН

«Прогресс» совхози (директори С. Алимбоев, партия ташкилотининг секретари И. Ким, ишчилар комитетининг раиси А. Исмоилов, комсомол комитетининг секретари У. Ўтажонов, пиллачилик агротехниги П. Исматов ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 3300 килограмм ўрнига 3770 килограмм пилла тайёрлаган.

«Гулбоғ» совхози (директори И. Отажонов, партия ташкилотининг секретари М. Муродов, ишчилар комитетининг раиси С. Хусанов, комсомол комитетининг секретари Б. Эрматов, пиллачилик агротехниги А. Ризаев ўртоқлар). Бу совхоз 6500 килограмм пилла тайёрлаб планни ошириб бажарган.

Энгельс номли совхоз (директори К. Иброҳимов, партия ташкилоти секретари Т. Раҳматуллаев, ишчилар комитетининг раиси И. Хожитоев, комсомол комитетининг секретари С. Темирова, пиллачилик агротехниги Ф. Каримова ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 7000 килограмм ўрнига 7700 килограмм пилла тайёрлаган.

«Ленинобод» совхози (директори Т. Ризаев, партия ташкилотининг секретари З. Йўлдошев, ишчилар комитетининг раиси М. Тўраев, комсомол комитетининг секретари Ж. Султонов, пиллачилик агротехниги С. Йўлдошев ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 5600 килограмм ўрнига 5900 килограмм пилла тайёрлаган.

«Паркент» совхози (директори К. Самиев, партия ташкилотининг секретари М. Қобулов, ишчилар комитетининг раиси А. Турсунов, комсомол комитетининг секретари Н. Исматов, пиллачилик агротехниги Н. Ғафуров ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 6400 килограмм ўрнига 6560 килограмм пилла тайёрлаган.

КОММУНИСТИК РАЙОНИДАН

«Политотдел» колхози (раиси М. Хван, партия ташкилотининг секретари В. Пак, касаба союз комитетининг раиси Л. Пак, комсомол комитетининг секретари В. Ким, пиллачилик агротехниги В. Цой ўртоқлар). Бу колхоз пландаги 41300 килограмм ўрнига 41600 килограмм пилла тайёрлаган.

Свердлов номли колхоз (раиси Н. Цой, партия ташкилотининг секретари К. Маймоқов, касаба союз комитетининг раиси Г. Цой, комсомол комитетининг секретари Э. Тен, пиллачилик агротехниги Е. Ли ўртоқлар). Бу колхоз 30750 килограмм ўрнига 31120 килограмм пилла тайёрлаган.

ОҲАНГАРОН РАЙОНИДАН

«Оҳангарон» совхози (директори У. Умрзоқов, партия ташкилотининг секретари Э. Мусурмонқулов, ишчилар комитетининг раиси К. Нурмуҳамедов, комсомол комитетининг секретари А. Файзиев, пиллачилик агротехниги А. Қодирова ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 17000 килограмм ўрнига 17498 килограмм пилла тайёрлаган.

Тошкент от заводи (директори Т. Соҳибов, партия ташкилотининг секретари Т. Бердиқулов, ишчилар комитетининг раиси Ғ. Мухторов, комсомол комитетининг секретари Ш. Маматова, пиллачилик агротехниги К. Жумаков ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 2200 килограмм ўрнига 2230 килограмм пилла тайёрлаган.

«Олмалиқ» совхози (директори И. Султонов, партия ташкилотининг секретари Ю. Давронов, ишчилар комитетининг раиси Ю. Абдуқодиров, комсомол комитетининг секретари А. Иброҳимов, пиллачилик агротехниги М. Умаров ўртоқлар). Бу совхоз пландаги 9100 килограмм ўрнига 9120 килограмм пилла тайёрлаган.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАН

«Правда» колхози (раиси Х. Қуранбоев, партия ташкилотининг секретари А. Йўлчиев, касаба союз комитетининг раиси Х. Йўлдошева, комсомол комитетининг секретари С. Раҳмонбердиева, пиллачилиқ агротехниги Ф. Забирова ўртоқлар). Бу колхоз пландаги 19600 килограмм ўрнига 19992 килограмм пилла тайёрлаган.

ПИСКЕНТ РАЙОНИДАН

«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози (раиси О. Азнауров, партия ташкилотининг секретари А. Абдураҳмонов, касаба союз комитетининг раиси Р. Солиев, комсомол комитетининг секретари А. Топилов пиллачилик агротехниги К. Жарлақабов ўртоқлар). Бу колхоз пландаги 4900 килограмм ўрнига 5168 килограмм пилла тайёрлаган.

Калинин номли колхоз (раиси Х. Ширинов, партия ташкилотининг секретари И. Пўлатов, касаба союз комитетининг раиси Р. Номозбоев, комсомол комитетининг секретари Т. Гадиров, пиллачилик агротехниги М. Иномова ўртоқлар). Бу колхоз пландаги 10200 килограмм ўрнига 10276 килограмм пилла тайёрлаган.

«Гулистон» колхози (раиси И. Ҳайдаров, партия ташкилотининг секретари А. Мафиқов, касаба союз комитетининг раиси М. Мирқобилов, комсомол комитетининг секретари Б. Ҳайдаров, пиллачилик агротехниги К. Хайдаров ўртоқлар). Бу колхоз пландаги 21400 килограмм ўрнига 21481 килограмм пилла тайёрлаган.

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН

ГЎШТ

БЕКОБОД районидаги Меҳнатобод қишлоқ советида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида хонадонларни қорамол ва паррандалар билан таъминлашга катта эътибор бериляпти.

Тадбирлар самараси қувончли бўлаётир. Ҳозирги кунда шахсий хонадонларда 495 бош соғин сигир, 250 бош қўй-эчкилар боқилмоқда. Шунингдек, бу ерда эҳтиёждан ортиқча чорвачилик маҳсулотларини давлатга топширувчилар сони ҳам ортмоқда. Масалан, биргина 1981 йилда хонадонлардан эҳтиёждан ортиқча 60,5 тонна сут, 8 тонна гўшт, 30 минг дона тухум харид қилинди.

Қишлоқ советида шахсий хонадонида мол боқиб давлатга кўплаб гўшт, сут, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етказиб бераётган оилалар рағбатлантирилаётир. «Коммунизм» колхозининг аъзоси Шукрилла Маҳкамов 4 тонна гўшт топшириб, мусобақада ғолиб чиқди ва навбатдан ташқари «Москвич» енгил автомашинаси билан мукофотланди. «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг ишчиси Хасан Ҳамроқулов эса 2,5 тонна гўшт топшириб, «Запорожец» автомашинаси билан тақдирланди. Бундан ташқари 3—4 тоннадан сут топширган Иқболой Мирзақулова, Рухсатой Баратовалар ҳам гилам ва бошқа қимматбаҳо саноат моллари билан рағбатлантирилдилар.

Қишлоқ советида тобора мол боқувчи хонадонлар ортиб бормоқда. 1982 йилнинг ўзидагина яна 80 хўжалик сигир сотиб олди. Шунингдек колхоз ва совхозлар томонидан 700 бош қўй, 5500 бош жўжа сотилди.

Қишлоқ совети ходимлари хонадонлардаги қорамол ва паррандаларни қиш даврида боқиш учун хўжаликларни озуқа билан таъминлашда ҳам яқиндан ёрдам беришяпти. Шу территорияга жойлашган «Коммунизм» колхози правленисе 40 гектар ердаги тут плантацияси оралиғида шахсий хонадонларнинг моллари учун озиқа етиштириб бермоқда.

Аҳоли орасида мол ва парранда боқувчи хонадонлар кўпайган сайин эҳтиёждан ортиқча гўшт, сут ва тухум харид қилиш ҳам ортиб бораётир. Биргина 1982 йилнинг биринчи кварталида аҳолидан 6,5 тонна гўшт, 13,5 тонна сут, 25 минг дона тухум сотиб олинди.

ЕМ—ХАШАК

ИЛҒОРЛАРГА ИБРАТ БЎЛИБ

ИТТИФОҚИМИЗНИНГ 60 йиллик юбилейини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш — ҳар бир меҳнат коллективининг фахрли бурчидир. Буни яхши англаган Оҳангарон шаҳри саноат корхоналари коллективлари бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ ишлашга, кам куч сарф қилиб, кўпроқ маҳсулот тайёрлашга ҳаракат қилмоқдалар. Бу борада ғалла маҳсулотлари комбинати коллективи ибрат бўлмоқда.

Корхона коллективи ўн биринчи беш йиллик дастлабки йилида юксак кўрсаткичларга эришди. Ишлаб чиқаришдаги муваффақиятлари учун комбинат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Советн, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон меҳнаткашларининг ишлаб чиқаришдаги ютуқларига юксак баҳо бериши коллектив ишчи-хизматчиларини янги марралар сари илҳомлантирди. Биринчи кварталнинг ўзида пландан ташқари 570 тонна ун ва 644 тонна омухта ем тайёрланди. 7603 минг ўрнига 7935 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Комбинатнинг бу ютуғида беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббуси билан чиққан омухта ем цехининг Ш. Собиров бошчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларининг муносиб ҳиссалари бор. Яхши ташаббуснинг қаноти бор, дейди халқимиз. Ш Собиров бошлиқ бригаданинг ташаббуси район партия комитети томонидан маъқулланди. Шундан сўнг кўп ўтмай комбинатдаги, шаҳарнинг бошқа саноат корхоналаридаги кўплаб ишчилар бу ҳаракатни якдиллик билан маъқулладилар. Ташаббусга биринчилар қатори қўшилган комбинат 1-тегирмон цехининг Л. Саломова бошлиқ бригадаси азаматлари айни кунларда июль ойи ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар. Улар ҳам беш йиллик планини тўрт йилда уддалашга сўз беришган.

Комбинат ишчилари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида 28 минг 834 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга ҳамда йиллик планни муддатидан илгари бажаришга қатъий бел боғлашган Уларнинг бугунги ғайрат-шижоати ва самарали меҳнатлари юксак марраны забт эта олишларидан далолат бермоқда.

Қ. ОДИНАЕВ.

ҚИШЛОВ ТАРАДДУДИ

ОҲАНГАРОН газ тўлдириш станцияси меҳнаткашлари қирқ тонна хашак тайёрладилар. Улар қишлоқдагиларга оталиқ ёрдами кўрсатиш планини йил бошида муҳокама қилиб, айнан худди шундай марраны белгилаб олган эдилар. Станция оператори Григорий Галимов пичан ўримида ишларга раҳбарлик қилди. У ариқ ёқаларидаги, қирлардаги, дарё этакларидаги ўтларни ўриб олишни ташкил этди. Ем-хашак тайёрлашда слесарь Раҳимқул Сатторов ва шофер Владимир Алёхин ҳар куни икки нормадан иш бажариб, ўрнак кўрсатдилар.

Оҳангарон районида тўққизта ем-хашак тайёрловчи оталиқ бригадаси тузилган. Оҳангарон цемент заводи ва темир-бетон буюмлари ҳамда қурилиш пластмассасини ишлаб чиқарувчи Эйвалек комбинатининг меҳнаткашлари топшириқни муваффақиятли адо этмоқдалар. Шаҳарликлар ёз мавсумида район чорвачилик фермалари учун қарийб 4,5 минг тонна хашак ғамлаб қўйишни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТ ВА САДОҚАТЛИ ДЎСТ

Г. ДИМИТРОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

СОЦИАЛИСТИК Болгария асосчиларидан бири, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатнинг буюк арбоби, Лейпциг процесси қаҳрамони, кўп йил Коммунистик Интернационал ижроия комитетининг Бош секретари лавозимида ишлаган Георгий Димитров туғилган куннинг 100 йиллиги яқинлашяпти. Ўз революцион фаолиятини болгар ишчилар синфи сафида бошлаган Г. Димитров 20 ёшлигида Болгария ишчи социал-демократик партияси сафига кирди. Ҳаётининг охиригача революция ишига, коммунистик идеалларга содиқ қолди.

Г. Димитров Улуғ Октябрь социалистик революциясини зўр қувонч билан қарши олган эди. У Россияда социалистик революциянинг амалга оширилишига халқаро революцион пролетариатнинг капитализм ва империализм устидан қозонган биринчи ғалабаси, умумжаҳон революциясининг дебочаси, деб баҳо берган эди.

Болгар халқининг буюк фарзанди Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин билан 1921 йил 9 апрелдаги унутилмас учрашувини бир умр ёдида сақлаб қолди. У ўз эсдаликларида Владимир Ильичнинг учрашув охирида айтган сўзларини келтиради: «В. И. Ленин мени қабулхонагача кузатиб қўйди, қўлимни қисиб хайрлашар экан, «Партиянгизга ва шахсан Сизга катта муваффақиятлар тилайман. Биз партиянгиз ва болгар халқи Совет Социалистик Республикасининг энг содиқ дўстлари эканлигига ишончимиз комил» деди».

Эътиқоди бўйича интернационалист бўлган Г. Димитров совет-болгар дўстлигини мустаҳкамлаш учун бутун куч-ғайратини сарфлади. У Советлар мамлакатининг ҳақиқий содиқ дўсти эди. Г. Димитров «Болгариянинг миллий мустақиллиги ва гуллаб-яшнаши учун ҳар бир тирик мавжудотга қуёш ва ҳаво қанчалик зарур бўлса, Совет Иттифоқи билан самимий дўстлик ҳам шунчалик керакдир. Буни англамайдиган ўз Ватанини севувчи бирорта болгар йўқ ва бўлиши мумкин эмас», деб қайта-қайта таъкидларди.

1944 йил 9 сентябрда Болгария шонли Совет Армияси ёрдами билан фашист босқинчиларидан озод этилгандан сўнг 22 йил давомида Ватанидан узоқда яшаган Г. Димитров ўз диёрига қайтиб келди. 1946 йил 22 ноябрида унинг бошчилигида янги ҳукумат тузилди. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раҳбарлигида республиканинг янги Конституцияси ишлаб чиқилди.

Г. Димитров ҳукумат раҳбари сифатида совет-болгар иқтисодий алоқаларини мустаҳкамлашга катта эътибор берар эди Шу туфайли СССР ёрдамида бу ерда янги электростанциялар, завод ва фабрикалар барпо этилди.

Бутун ҳаётини совет-болгар дўстлигини мустаҳкамлашга бағишлаган Г. Димитровнинг иши БКП, болгар халқи томонидан изчил давом эттириляпти. Болгария республикаси меҳнаткашлари халқининг куч-ғайрати, Совет Иттифоқи, Социалистик ҳамдўстлик давлатлари яқиндан бераётган ёрдами натижасида БХР халқ хўжалиги барча тармоқлари жадал суръатларда ривожланяпти, фан ва маданият равнақ топмоқда

Болгария Коммунистик партиясининг XII съездида бу муваффақиятлар алоҳида қайд этилди. Ҳозир мамлакат саноати уч кун ичида бутун 1939 йилда ишлаб чиқарилган миқдорда маҳсулот тайёрлаяпти. Болгария дала ва боғларида 150 минг трактор, 25 минг комбайн ишлайди. Республика меҳнаткашлари турмуш фаровонлиги ҳам муттасил ортиб бормоқда.

Совет-болгар халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни Тошкент области ва БХР Хасково округи меҳнаткашларининг қардошлик алоқаларида ҳам яққол кўриш мумкин. Бу йил ана шу дўстлик алоқалари ўрнатилганлигига 20 йил тўлади. Шу давр ичида Тошкент ва Хасково партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари ўртасида мустаҳкам дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари ўрнатилди.

Хасково округи пахтачиликни механизациялашда Болгарияда биринчи ўринни эгаллаб турибди. Бунда уларга Ўзбекистон пойтахти области пахтакорларининг пахта етиштиришни механизациялаш соҳасида кўрсатган ёрдамлари ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди Болгариялик дўстлар эса ўз навбатида тошкентликларга теплицалар қуриш соҳасидаги тажрибаларини ўргатдилар.

Ўтган йили ёзда «Главташкентстрой»нинг бир гуруҳ малакали ишчилари Болгарияда бўлиб, Хасково уйсозлик комбинатида технологик линияни созлашда ёрдам кўрсатдилар. Мамлакатимизда Болгариянинг тикувчилик буюмлари шуҳрати катта. Табиийки, Хасково округи тикувчилик корхоналари тошкентликларга ўз тажрибаларини ўргатмоқдалар.

Яқинда Хасковода янги химия машинасозлиги заводи ишга туширилди. Бу янги корхонанинг бир гуруҳ мутахассислари Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводида бўлиб малакаларини оширишди. Болгар дўстларимиз бизлардан эфир, «Қуш сути» конфетини ишлаб чиқариш технологиясини ўргандилар. Улар тошкентлик архитекторлар лойиҳаси асосида чойхона қурмоқдалар. Бундай дўстлик ва ҳамкорликка яна кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Ўзбек ва болгар ишчилари ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақа ҳам ажойиб натижалар бермоқда. Ҳозир бу меҳнат беллашувида корхоналар, цехларгина эмас, айрим ишчилар ҳам иштирок этмоқдалар. Еттинчи болгар беш йиллиги даврида 20 йиллик планни бажарган ва БХР Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган Иванка Гинева Тошкентга келган эди. Бу пайтда машҳур болгар тўқувчиси билан унинг тошкентлик ҳамкасблари ўртасида ўзаро мусобақа шартлари тузилди.

Олмалиқдаги химия заводи ва Димитров химия комбинати, Оҳангарон цемент комбинати ва Димитровграддаги «Вулкан» цемент заводи, Тошкентдаги «Красная заря» тўқимачилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Хасководаги Жэко Димитров номли тўқимачилик комбинати, Калинин районидаги «Хасково» совхози ва Хасководаги «Назарбек» совхози, Калинин районидаги К. Маркс номли колхоз ва Хасководаги «Харманли» кооперативи коллективлари ҳам ана шундай ўзаро социалистик мусобақа шартномаси асосида ишламоқдалар.

Халқларимиз ўртасидаги маданий алоқалар ҳам тобора мустаҳкамланиб бораяпти. Тошкент саҳналарида болгариялик санъаткорлар ва бадиий ҳаваскорлар кўп марта ўз ижрочилик маҳоратларини намойиш қилганлар. Кейинги йилларда Болгарияда таниқли ўзбек адиблари Шароф Рашидов, Ғафур Ғулом, Зулфия, Абдулла Қаҳҳор, асарлари таржима қилиниб нашр этилди. Ўзбекистонда эса 11 болгар ёзувчисининг асарлари босмадан чиққан.

Ўқув юртларида ҳам совет ва болгар дўстлигини мустаҳкамлашга катта эътибор бериляпти. Тошкент шаҳри ва пойтахт областидаги кўпгина мактабларда интернационал дўстлик клублари ишлаб турибди. Бу ерларда болгариялик меҳмонлар билан учрашув кечалари ўтказилади. Клуб аъзолари болгариялик тенгдошлари билан ёзишмалар олиб борадилар. Бундай ишлар, айниқса, Тошкентдаги Г. Димитров номли 9-ўрта мактабда яхши йўлга қўйилган

Биз болгар халқи билан биргаликда интернационалист, совет халқининг содиқ дўсти Георгий Димитров туғилган куннинг 100 йиллигини кенг нишонлар эканмиз, болгариялик қардошларимиз эришаётган меҳнат муваффақиятларидан чин қалбдан қувонамиз Г. Димитров бутун ҳаёти давомида ардоқлаб келган совет-болгар дўстлигини янада мустаҳкамлаш учун курашамиз.

Х. СОДИҚЖОНОВА,

Совет-болгар дўстлик жамияти Тошкент область бўлимининг аъзоси.

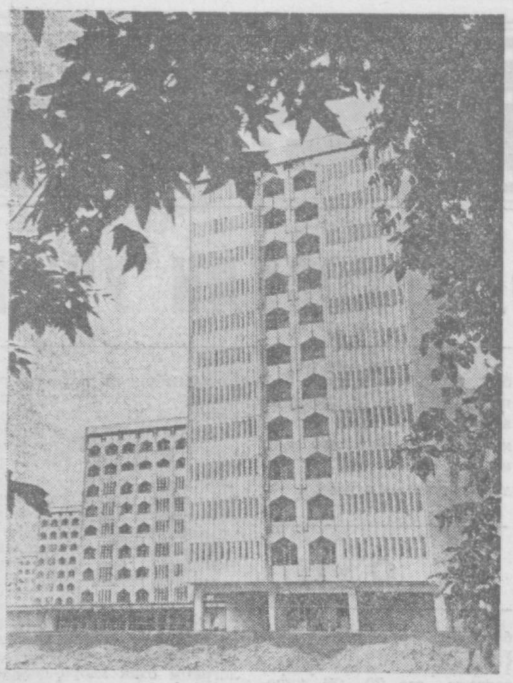

◆ ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Халқлар дўстлиги майдонида кўплаб турар-жой ва маданий-маиший бинолар қад кўтарган. Суратда: замонавий типда қурилган янги кўп қаватли турар-жой биноларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

КОНКУРСДА ҚАТНАШИНГ!

ТАБИАТНИ АРДОҚЛАЙЛИК

Табиатни муҳофаза қилиш республика жамияти Тошкент область бўлими билан Ўзбекистон журналистлар союзи Тошкент область ташкилоти атроф-муҳитни муҳофаза қилиш пропагандасини янада кучайтириш мақсадида «ТАБИАТНИ АРДОҚЛАЙЛИК!» шиори остида ижодий конкурс эълон қилади.

Конкурснинг асосий мақсади меҳнаткашлар оммасини табиатга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашдан, табиат ва унинг бойликларидан оқилона фойдаланишни тарғиб қилишдан, атроф-муҳитнинг мусаффолигини таъминлашга ёрдам беришдан иборат. «Табиатни ардоқлайлик» конкурсига юборилган мақола, лавҳа, очерк ва репортажларда, фотосуратларда ер-сув ресурсларини муҳофаза қилишнинг актуал проблемалари, атмосфера ҳавоси ҳамда ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини қўриқлашнинг муҳим масалалари ўз аксини топиши керак. Табиатни муҳофаза қилиш жамияти бошланғич ташкилотларининг, табиат ёш дўстларининг фаолияти кўрсатиб берилиши лозим.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари билан бирга областнинг барча оммавий ахборот воситаларини, шаҳар ва районлардаги журналистларнинг, ишчи-қишлоқ мухбирларининг катта отрядини жалб қилиш мақсадида конкурс доираси кенгайтирилади. Чунончи;

— область газеталари саҳифаларида эълон қилинган, область телевидение ва радиосида эшиттирилган ва кўрсатилган энг яхши материаллар учун,

— шаҳар, район ва кўп тиражли газеталар учун,

— энг яхши фотосуратлар учун

алоҳида конкурслар бўлади.

Конкурсда ғолиб чиққанларга пул мукофотлари ва дипломлар берилади.

Ижодий конкурсга 1983 йил 5 июнда — атроф-муҳитни муҳофаза қилиш халқаро кунида якун ясалади.

Редакцияларга юборилган материалларга «Табиатни ардоқлайлик» конкурсига деб ёзиб қўйилиши керак.

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЎЗБЕКИСТОН ЖАМИЯТИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИ.
ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ТАШКИЛОТИ.

КЎЧАЛАР «ТАРЖИМАИ ҲОЛИ»ДАН

Мамлакатимизнинг йирик илм-фан марказларидан бири — Тошкентда ҳозир 35 та илмий-тадқиқот институти ишлаб турибди. Уларда фаннинг турли йўналишлари бўйича самарали изланишлар олиб борилмоқда. Бу зиёхоналарнинг шаклланишида атоқли рус олимларидан Е. П. Коровин, С. В. Стародубцев, Г. Н. Черданцевларнинг ҳиссаси катта.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси Евгений Петрович Коровин меҳри дарё устоз эди. У кўпгина ёш ўзбек ботаник-тадқиқотчиларига устозлик қилди, уларнинг чексиз ҳурматини қозонди.

1920 йилда В. И. Ленин йўлланмаси билан Туркистон университетига келган олим дорилфунунда кўп йил ишлади ҳамда ўсимликлар кафедрасини бошқарди. Далачилик бўйича олиб борган илмий изланишлари республика деҳқончилигида муҳим ўрин тутди. Унинг юздан ортиқ йирик илмий ишлари босилиб чиқди.

Профессор И. Райкова билан (машҳур олима ҳам В. И. Ленин йўлланмаси билан Тошкентга келган эди) биргаликда биология фани бўйича ўзига хос мактаб яратди. Бу бебаҳо илмий мерос унинг учун абадий ҳайкал бўлиб қолди.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Е. П. Коровин вафотидан сўнг Тошкентнинг Куйбишев районидаги катта кўчалардан бирига унинг номи берилди.

Таниқли иқтисодчи олим Глеб Николаевич Черданцев серқуёш диёримизда Улуғ Октябрь революциясидан бирмунча илгари яшай бошлаган. Унинг сув хўжалиги иқтисоди бўйича олиб борган дастлабки тадқиқотлари 1911 йилда чоп этилганди. Китобда олимнинг Туркистон мисолида умумлаштирган кузатишлари ўз ифодасини топди. Кейинчалик олим Туркистон халқ университетини ташкил этишда актив фаолият кўрсатди ва 1918 йилда очилган бу билимлар марказига ректорлик қилди. Истеъдодли фан соҳибининг Ўрта Осиёни районлаштириш борасидаги хизмати ҳам диққатга сазовордир.

Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан

Тошкентда 1943 йилда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси очилган бир вақтда у шу фан штабига мухбир аъзо этиб сайланди. Йиллар ўтди. Олим серқуёш диёр меҳри билан яшади, илм-фан тараққиёти йўлида меҳнат қилди. Айниқса, Ўрта Осиё халқ хўжалиги тарихини ўрганиш ишига салмоқли ҳисса қўшди. Шу соҳада профессор илмий раҳбарлигида 30 га яқин докторлик ва кандидатлик диссертациялари ҳимоя қилинди. Тошкент Давлат университети ва молия-иқтисод (ҳозирги халқ хўжалиги) институтидаги жўшқин фаолияти давомида маҳаллий миллат ёшларидан яна кўплаб муносиб кадрларни тарбиялади ва ҳаётда нурли из қолдирди. Пойтахтимизнинг Академия шаҳарчаси яқинидаги кўркам кўчалардан бири ҳозир унинг номи билан аталмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Сергей Васильевич Стародубцевнинг ижодий йўли ҳам республикамиз илмий ҳаёти билан узвий боғланган. У 1935 йилда Тошкентга кўчиб келганди. Шу шаҳарда камолотга эришди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида кўп йил вице-президент бўлиб ишлади. Бу орада академик талайгина муносиб шогирдлар тайёрлади, республика фани тараққиётига катта улуш қўшди.

Профессор пойтахтимизга келгач, Тошкент Давлат университетида, тўқимачилик ва енгил саноат институтида лекциялар ўқиганди. Кейинчалик Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтига директор этиб тайинланди. Жонкуяр раҳбар сифатида фаннинг бу соҳаси кадрларини оёққа турғазиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилди. Олим хотирасини абадийлаштириш мақсадида илмий муассаса, қатор мактабларга унинг номи берилди. Пойтахтимиздаги С. В. Стародубцев номли кўча эса шаҳримиз кўркига кўрк қўшиб турибди.

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига катта ҳозирлик кўрилаётган бир вақтда атоқли рус олимлари номи билан аталмиш бу каби кўчаларнинг ўзига хос «таржимаи ҳоли»ни эслаб ўтиш жоиз бўлса керак, деб ўйлаймиз. Бундай маълумотлар гўзал шаҳримиз тарихини ўрганиш ишига озми-кўпми ёрдам беради, албатта.

Ҳамшаҳарларимиз атоқли кишилар номига қўйилган кўчалар билан ҳақли равишда фахрланадилар.

А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

У КУНЛАР ШУҲРАТИ СЎНМАЙДИ

ЖАСОРАТГА УНДАГАН НАФРАТ

Улуғ Ватан уруши бошланган кезларда Тоҳиржон Собиров мамлакатимизнинг ғарбий районларида йигитлик бурчини ўтарди. У ҳам минглаб совет жангчилари қатори 39-армиянинг 520-полки таркибида урушнинг дастлабки кунлариданоқ жангга кирди...

Полк узоқ юришдан сўнг чегара яқинидаги қишлоққа кириб келди. Лекин, бу ерда тиш-тирноғигача қуролланган босқинчиларга дуч келди. Икки ўртада шиддатли жанг бошланди. Фашистлар жонжаҳди билан олишсаларда совет кишиларининг матонатини енга олмадилар. Полк эгалланган маррадан жилмади. Бу вақтда Т. Собиров хизмат қилаётган рота жангчилари ҳам қаҳрамонлик намуналарини кўрсатишарди. Уларнинг қалблари ёвуз душман қилаётган ваҳшийликлардан ғазабга тўлган эди.

Оғир жанглар давомида взвод командири ҳалок бўлди. Тоҳиржон Собиров зудлик билан командирликни ўз зиммасига олиб, жангчиларга раҳбарлик қилди. Сон ҳам куч жиҳатидан бир неча бор кучли бўлган душман тобора сиқиб келар, полк билан алоқа узилган бўлиб, взводда 7 киши қолган эди, холос...

Атрофни тун зулмати қоплайбошлади. Командир жангчиларни секин-аста бу ердан қўзғатиб, полк билан қўшилиш учун ўрмонга бошлади.

Жангчилар ўрмондаги сўқмоқ йўл ёқалаб бордилар. Атроф худди жонсиздек жим-жит, тирик жонзод кўринмайди. Жангчилар дарахтларга осиб қўйилган одам мурдалари олдидан чиқиб қолишди. Уларнинг бўйниларига тахтачалар осилиб, «Бу қизил партизан», «Бу партизаннинг хотини» деб ёзиб қўйилганди.

— Ваҳшийлар, — деди нафратини яширолмай Т. Собиров.

Йигитлар партизанларни дафн қилгач, янада хушёрлик билан олдинга юришди.

Кўп ўтмай қишлоққа кириб боришди. Тиқ этган овоз эшитилмайди. Ҳар бир уй, ҳар бир бутани синчковлик билан кузатиб бораётган йигитлар узоқдаги бир уйнинг ёнида немисчалаб бақирган овозни эшитишди. Яқинроқ келиб, диққат билан кузатишгандан сўнг ҳақиқатдан ҳам катта бир уйнинг ёнида қўлига автомат ушлаган барзанги фашист соқчиси у ёқдан бу ёққа юраётганини ва ҳар замонда тепага қараб кимгадир бақираётганини кўришди. Шароитни ўрганган Т. Собиров:

—«Астахов шу ерда қолади, Бекметов керак бўлса пулемётдан ўқ узиб бизни ҳимоя қилади, қолганлар менинг орқамдан», — деди-да, олға силжиди.

Жангчилар унинг изидан эмаклаб кетишди. Фашистгача йигирма метрлар чамаси масофа қолганда Собиров дарҳол ўнг томонидаги жангчига имо қилди. У топшириқни тушуниб, соқчи ўгирилиши биланоқ орқасидан бориб унга пичоқ санчди. Фашист соқчисининг оғзи бақувват қўллар билан ёпилгани учун товуш чиқаролмай жон берди. Бу вақтда иккинчи фашист соқчиси эса чердакка керосин сепиб юрарди. Йигитлар уни ҳам пичоқ билан тинчитмоқчи бўлишди, лекин у талпиниб келаётган совет жангчисини кўриб қолиб, ўзини олиб қочди. Вақт тиғиз эди. Автоматдан отилган ўқ уни ҳам тинчитди.

— Энди операциянинг пинҳонлиги қолмади, — деди командир,— атрофда душман бўлса ўқ овозини эшитади. Хушёр бўлинглар.

Жангчилар автомат қўндоқлари билан фашистлар ёқмоқчи бўлган уйнинг эшигидаги қулфни уриб синдиришди ва ҳангу манг бўлиб қолишди. Қишлоқнинг бутун аҳолиси шу ерга қамалган экан. Тоҳиржон Собиров ва унинг дўстлари шу пайт қувонч йиғисини эшитишди. Даҳшатдан ўзларини йўқотиб қўяёзган чоллар, кампирлар, ўзи нима бўлаётганини англаб етмаган болалар совет жангчиларини таниб йиғлашмоқда эди. Кўп ўтмай улар асосий куч билан бирлашишди...

Ҳозирда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ишлар бошқармасида автомобиль ҳайдовчиси бўлиб узлуксиз меҳнат қилиб келаётган Т. Собиров душманни ўз уясида енггунча қувиб борди. Кўксини бир қатор орден ва медаллар безади.

О. КАРИМОВА.

СПОРТ

ESPANA 82

БИРИНЧИ ЎЙИН, БИРИНЧИ ТЎП

Ванденберг. Бельгия терма командасининг тўққизинчи номерли бу футболчисининг номи якшанба куни Испанияда бошланган 12-жаҳон чемпионатида биринчи тўпни киритган спортчи сифатида ёзиб қўйилди. Чемпионат ўйинларини Аргентина ва Бельгия терма командалари бошлаб бердилар. Бу учрашувда жаҳон чемпионининг 0:1 ҳисобидаги мағлубияти кўпчилик учун кутилмаган ҳодиса бўлди. Ҳатто белгиялик-лар тренери ўйиндан олдин «0:0 ҳисобидаги дуранг натижага эришсак ҳам чакки бўлмайди» деган эди.

Чемпионат бошланган куни СССР терма командаси аъзолари Севильяга учиб кетдилар. Команда аъзоларини тантанали равишда кузатиш маросимида «Атоммаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесарь ремонтчиси А. Сисуев терма команда капитани А. Чивадзега рақиб дарвозаси рамзий калитини топширди. Футболчиларимиз бугун Бразилия терма командаси билан дастлабки учрашувни ўтказдилар. Бразилия терма командасининг тренери Теле Сантана ўйин бошланмасдан икки кун аввалоқ майдонга тушадиган ўйинчилар номини очиқ-ойдин кўрсатди: дарвозабон Валдир Перес, ҳимоячилар Леандро, Оскар, Луизиньо, Жуниор, ярим ҳимоячилар Фалькао, Сократес, Зико, ҳужумчилар — Дирсеу ёки Пауло Исидоро, Сержиньо ва Эдер.

Испаниядаги футбол мусобақаларини диққат-эътибор билан кузатаётган газетхонларимиз СССР терма командасига омад ва муваффақиятлар тиламоқдалар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

АВТОМОБИЛЬ ҲАМИША ОРАСТА БЎЛСИН ДЕСАНГИЗ

АВТОМОБИЛНИ ОРАСТА САҚЛАШ ВОСИТАЛАРИ СИЗГА МЕҲНАТНИ ЕНГИЛЛАТИШ, ВАҚТНИ ТЕЖАШ ВА АВТОМОБИЛНИНГ ХИЗМАТ МУДДАТИНИ УЗАЙТИРИШ ИМКОНИНИ БЕРАДИ.

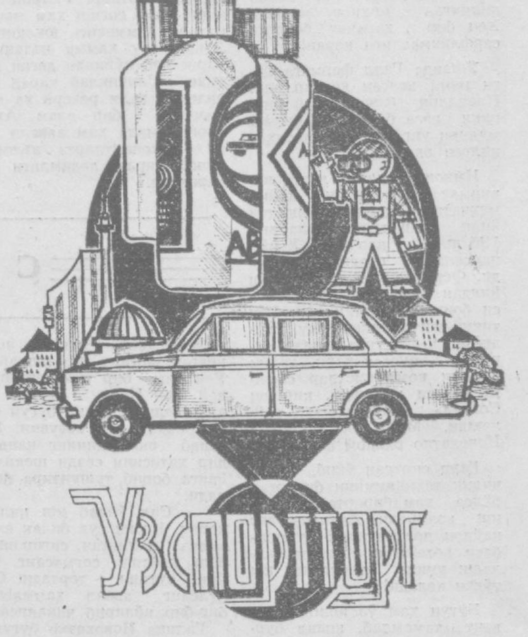

УЗСПОРТТОРГ

Паста, эмульсия ва аэрозоллар турли мақсадларга мўлжалланган бўлиб, турли ҳолларда қўлланилади, бири биридан фарқ қилади.

Уларнинг ҳаммаси ҳайдовчининг энг яқин ёрдамчиларидир.

«ВТВ-1» автомобиль сурков мойи—зангнинг кушандаси. У фойдаланилмаётган автомобилнинг металлдан ясалган манзари ва бўялмаган деталларини коррозиядан сақлаш учун мўлжалланган. Юқори сифатли сурков мойи ишлов берилаётган деталнинг ҳамма ерига етиб боради ва уни коррозияга қарши мустаҳкам плёнка билан қоплайди. Препарат аккумулятор батареяларининг клеммаларини оксидланишдан, ўт олдириш қулфини музлашдан ҳам сақлайди.

Қўллаш усули: баллон яхшилаб чайқалганидан сўнг, сурков мойи юпқа қилиб суртиб чиқилади. Уни бензин билан кетказиш мумкин. **Баҳоси—75 тийин.**

Шахсий машинангизда саёҳат қиляпсиз, деб тасаввур қилайлик.

Қаршингиздан ремонт қилинаётган йўл участкаси чиқиб қолиши эҳтимолдан холи эмас. Бундай ҳолда автомобилни аввалгидек топ-тоза қилишда Сизга битум доғларини кетказувчи восита ёрдам беради. Унинг ёрдамида автомобилнинг сиртқи қисмидаги битум, ёғ, мой доғларинигина эмас, кийимингиздаги доғларни ҳам осонгина кетказиш мумкин.

Баҳоси—90 тийин.

Автополиролни автомобилни «ёшартувчи» эликсир деб аташади.

Автополироль автомобиль кузовининг лак-бўёқ қопламасини аввалгидек ярқиратади, шу билан бирга автомобилни атмосфера ёғингарчиликлари таъсиридан сақлайдиган ҳимоя плёнкасини ҳосил қилади.

«АНТИЗАПОТИВАТЕЛЬ» (ойналарни терлатмайдиган восита) Сизга ойналарнинг ҳамиша тиниқ бўлишига, йўлни бемалол кўришингизга, хавф-хатарсиз ҳаракат қилишингизга кафолот беради.

Двигателни тозаловчи автомат бир неча минут ичида автомобиль, мотоцикл, қайиқ ва бошқа машиналарнинг двигатели ёки агрегат сатҳидаги сувда эримайдиган куя, ёғ ва бошқа доғларни кетказади.

Қишда силиконли тез ювиш воситаси автомобиль учун айниқса асқотади. Бу восита автомобилнинг лак-бўёқ қопламасини ювиш ва мустаҳкамлаш учун мўлжалланган. Препарат ишлов берилаётган деталь сатҳига юпқа қилиб юмшоқ газлама билан суркалади ёки пуркалади.

Ишлов берилганидан кейин деталь сатҳи қуруқ, юмшоқ газлама билан артиб ташланади. Мазкур восита совуққа чидамли.

Автомобилни ораста сақлаш учун мўлжалланган, юқорида биз санаб ўтган воситаларни

«УЗСПОРТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

«УЗСПОРТТОРГ» РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШГАН САВДО БИРЛАШМАСИ.
СОЮЗТОРГРЕКЛАМА БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

БУГУН — ЛИВАН ХАЛҚИ БИЛАН ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

ОҒИР СИНОВЛАР ДАВРИ

15 июнда Ливан халқи билан халқаро бирдамлик куни нишонланади. Мана кўп йиллардан бери Ливанда чуқур ички сиёсий кризис давом этяпти. Бунинг сабаблари узоққа бориб тақалади.

Ливан Ўрта ер денгизининг шарқий қисмида жойлашган араб давлатидир. У шимол ва шарқда Сурия, жанубий шарқда Исроил билан чегарадошдир. Ливанда сўнгги марта аҳолини рўйхатга олиш 1932 йилда ўтказилганлиги туфайли мамлакатда 3 миллионга яқин киши яшайди, деб ҳисобланади. Уларнинг 90 проценти араблардир. Аҳолининг қолган кўпчилик қисмини бу ерлик бўлиб қолган арманлар ташкил этади. Шу билан бирга ҳозир Ливан территориясида Исроил ҳукмрон доиралари ва улар орқасида турган халқаро империалистик ва сионистик кучларнинг шовинистик, босқинчилик сиёсати туфайли ўз ватанларини ташлаб кетишга мажбур бўлган 500 мингга яқин фаластинлик араблар яшайди.

1943 йилда Ливан миллий мустақилликка эришди. Келгуси йили СССР ва Ливан ўртасида дипломатик алоқалар ўрнатилди.

Ливаннинг географик жойлашиши ва бошқа араб халқлари билан ўзаро муносабатлари туфайли бу давлат сиёсатида Яқин Шарқ проблемалари алоҳида ўрин тутади. Ливан кўпгина бошқа араб давлатлари сингари АҚШ, Исроил ва Миср ўртасида тузилган Кэмп-Дэвид шартномасини қоралади. Чунки, бу шартнома араб халқларининг туб манфаатларига қарши қаратилгандир. 1978 йилда Бағдодда бўлиб ўтган араб давлатлари бошлиқлари кенгашининг қарорига мувофиқ Ливан ҳукумати 1979 йил 26 апрелда Миср билан дипломатик муносабатларини узди.

Умуман Ливан Исроил қўшинларини улар босиб олган араб территорияларидан олиб чиқиб кетилиши, фаластин халқининг ўз мустақил давлатини тузиш ҳуқуқини қўллаб-қувватлаш тарафдоридир.

Ҳозирги пайтда Исроил қуролли кучлари Ливанга қарши кенг кўламдаги агрессия бошлаган. Бу агрессия Фаластин қаршилик ҳаракатига қарши кураш баҳонасида бошланиб, амалда Яқин Шарқдаги янги уруш ўчоғига айланди. ТАССнинг яқинда эълон қилинган баёнотида Совет Иттифоқи Исроилнинг Ливанга агрессиясини қатъий қоралаши ва бу агрессияга дарҳол чек қўйиш, Исроил қўшинларини ўз территориясига олиб чиқиб кетилишини талаб этиши таъкидланади. Бутун тинчликсевар ва прогрессив кучлар ҳам Ливан ва фаластин халқлари билан бирдамликларини изҳор этмоқдалар.

А. ОРИПОВ,
Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходими.

АГРЕССОРЛАР ҚУРОЛЛАНМОҚДА

ТУНИС. Исроилнинг янги араб ерларини босиб олиш ва Фаластин қаршилик ҳаракатини тугатиш мақсадида Ливанга қарши агрессияси илгаридан тайёрланган эди, дейилади Тунис Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг бу ерда эълон қилинган баёнотида.

Исроил ҳарбийлари, дейилади шу баёнотда, Тель-Авивни Америка маъмурияти очиқдан-очиқ қўллаб-қувватламаганда у араб халқларига, бутун халқаро жамоатчиликка дағдаға қилишга журъат эта олмаган бўлур эди.

Араблар дунёсининг барча прогрессив кучлари Исроил агрессиясига ва империализмнинг жиноий режаларига қарши курашда бирлашишлари керак.

(ТАСС).

САУДИЯ АРАБИСТОНИНИНГ ЯНГИ ПОДШОСИ

✦ БАЙРУТ. Саудия Арабистонининг подшоси Ҳолид юрак хасталиги натижасида вафот этганлиги Арриёдда расмий равишда эълон қилинди. Валиаҳд шаҳзода Фаҳид ибн Абдул Азиз Ас-Сауд Саудиянинг янги подшоси деб эълон қилинди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

✦ АФИНА. «АҚШ режаларига йўл қўймаймиз!», «Европани ядро фалокатидан қутқариб қолайлик!», «Йўқолсин ўлим базалари!» Бу ерда бўлиб ўтган кўп минг кишилик намойиш қатнашчилари кўтариб ўтган транспарантларда ана шу шиорлар ёзилган эди. Намойиш халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчлик учун Греция комитетининг ташаббуси билан уюштирилди.

САН-ФРАНЦИСКО. Кипр президенти Спирос Киприану Сан-Францискода ўтказилган матбуот конференциясида бундай деди: ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро қуролларини чеклаш ва қисқартиришга киришиш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифасидир. Бунинг учун АҚШ ва Совет Иттифоқи ўртасида актив мулоқот бўлиши зарур.

(ТАСС, 14 июнь).

◆ АНГЛИЯ катта талофатлар кўраётганлигига қарамай, Жанубий Атлантикада қуролли кучларини кўпайтириб боряпти. Ҳозир инглиз қўшинлари Пуэрто Архентино (Порт-Стэнли)ни штурм қилишга киришганлар. Суратда: самолётларни тайёрлаш пайти. ЮПИ—ТАСС фотоси.

Телевидение

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Бразилия—СССР терма командалари. Испаниядан олиб кўрсатилади. 11.15— «Ҳайвонот оламида». 12.15 — А. Скрябин. «Прометей» симфоник поэмаси. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Ягона оилада». Кинопрограмма: «БАМ бўйлаб поездлар бормоқда». «Мен рус тилини ўрганаман...». «Гагаузлар». 16.00 — «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади?». Профессионал маҳорат бўйича халқаро конкурс ҳақида. 16.30 — «Салют, пионерия!». Вильнюс Пионерлар саройи болалар бадиий коллективларининг чиқиши. 17.55 — «Мишка, кичкинтой ва бошқалар». Болалар учун қисқа метражли бадиий фильм премьераси. 17.40 — «Ёшлар адреслари». 18.40 — П. И. Чайковский номли VII халқаро конкурсда. 19.10 — «Дунё воқеалари». 19.25 — «Фан оламида». 19.55 — Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Бразилия — СССР терма командалари. Испаниядан олиб кўрсатилади. 21.30 — «Время». 22.05 — «Балет ҳақида». СССР халқ артисти Н. Тимофеева. 23.15 — В. Короленко. «Дарё ўйноқлаб оқади». 23.55 — «Дунё воқеалари».

ЎзТВ-I. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Кулфат». Мультфильм. 18.20 — «Ёш куч». Болалар учун спорт программаси. 18.50 — «Ёшлик студияси кўрсатади». «Советский воин» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 — Ўзбекистон композиторларининг VIII съезди. Симфоник куйлар концерти. «Баҳор» концерт залидан трансляция пайтида ёзиб олинган. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбекистон композиторларининг VIII съезди. Симфоник куйлардан концерт. «Баҳор» концерт залидан трансляция пайтида ёзиб олинган (давоми). 21.30 — Москва. «Время». 22.05 — Ўзбекистон санъат усталарининг Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VII Халқаро Тошкент кинофестивали қатнашчилари ва меҳмонлари учун концерти. В. И. Ленин номидаги СССР Халқлар Дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган (25 майдаги концерт такрорланади) 23.50 — Янгиликлар.

Тошкент область профессионал-техника таълими бошқармаси коллективи бошқарма ревизори А. Ҳайдаровга отаси **Ҳайдарали УМАРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 32 5748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894

Р. 02022. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1625. 13